

Ànjwà'ànè Paul a mbo ñghòtê BaROMA

NJI'INNU ANJWÀ'ANÈ YÙ

A aنجwà'ànè yù aa a le ńŋjwà'ànè Paul a mbo ñghòtê a Roma. A le ńŋjwà'ànè aa a nswor mə yu lòc nzi nyø waa, tâ bo bo fa'atø, lâ mboŋ tâ à zi nyø waa, à le ńŋjwà'ànè annù nloŋ ntoo yì ñsigìnè ya mə Mmà'ambì à le ntwoŋø yi mə yù ka nsœensø aà. A ñghotê BaRoma aa a le ntswe BaYuda bo bìtìzi Nwì bii bi le nlò maa ala'a bo bì a itoo dàŋ. Ma la a bø mə Paul à le sì ghàa aa a mbo bàYuda (2.17-4.25) bo bì a mbo bìtìzì Nwì (1.13-15; 11.13).

Paul à fâ àtu annù yìi mə yu lòc ñghàa ghu aa ts'iñ a nlògìnè (1.16-17). Ntoo yì ñsigìnè ya ì tswê nì mìdà'à a nyweensø bø bìtsim bii mə bì bii Kristo aà, baYuda bo bì bìtìzi Nwì. Ntigø naŋsø nlögø noò ma mùu nî ànjwà'ànè ñtɔ'ɔtø annù yìi mə a tswe a nî ntoo yì ñsigìnè aà. 'Mfoo nsworø a ajàŋ mə bø bìtsim bi ghìrø mə ibi, ntigø tswe a sà'a agha'a bo bì Nwì aà. Kaa mbø nòŋsø a wa'à bø yweensø. Nwì a ghìrø annù bø a tsinè ñtsya aa a njim àbìinti a nu Kristo. Paul a tiġø ñghëes nì mbi għaa nloŋ ntswenti yìi mə ńjù à tswe nì yu a mûm Kristo aà. Ngànejmbii Kristo à tswe nì mboċċonø bo Nwì. Azwì a ghirø kaa wa'à àbù'ù a mbo nòŋsø bo nìwo mə nì bu'utø nî bø aa bù mbo (7.24-8.3). Paul à ghàa ntɔ'ɔtø nji' iñ ànnù yìi mə nòŋsø à tswe għu aà (5-7), ntigø naŋsø

ŋghaa sigìnè nlonj ntswéntìì a mûm Azwi, ndi'i ifà'a Azwi a mûm ntswéntìì Krisèn. A ghîrè Azwi Nwî ɳù tigè ntswe nî ntswéntìì yî mfi (11). Bè bii mè bi tswe nî Azwi yî Làà aa a tsyàsè nî waa a nî ìnnù tsimè. Nù yîi mè à si nî Azwi Kristo tswê aa, kaa à si Krisèn bê (8.9).

Nghes a nî ànnü baYuda bo bì à yi bitìzi Nwî, nswonj mè a le ntanjtè Nwî ɳghirè mè tâ baYuda tuu Kristo tâ fa abwarè a mbo ɳjwè'è mu ɳù ntsim tâ i zi Nwî a njim iboñ yi a mum Kristo. Lâ à ka yî ti bø ni a njim tâ baYuda bønkø waa mbii Kristo nyweenø. Paul a tigè mìbu ɳghèè nî mbii nswonjø ajàn mè bø bii mè bi tswe nî ntswéntìì yî mfi a mûm Azwi bi tswe nì ɳka nzì nî akòrè nizì yaa laà. Bi tswe nì mìfa mibìminû myaa a mbo Nwî i ki fà'à ghu mbô. Bi tswe nî akòjnè, mìbø'cøtø nî bøsa'a bi ala'a, nìløgø nî ìnnù jî sigìnè ntsya nî ibi ghu, nìløcø nî bìmânji bitsim a ntswe nì mìbøcønø bo bì bø bìtsimè.

Bì yatê ànjwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'i ànnü ànjwà'ànè yû bo bì àtu annù 1.1-17
2. Ajàn mè ɳù a lòc mè Nwî à yweensø yi aà 1.18—3.20
3. Ajàn mè Nwî a yweensø bê aà 3.21—4.25
4. Ntswéntìì yî mfi a mum Kristo 5.1—8.39
5. Israel a mûm àtanjtè Nwî 9.1—11.36
6. Akòrè nizì bøcø bi Kristo 12.1—15.13
7. Ìnnü ntsirè njim bo bì àtsà'atè Paul 15.14—16.27

¹ Aa mè Paul àbù'u Yesu Kristo yîi mè à le ntwoñ gha a nî ɳgàñntoò yî, ntsø'c nløe mè mè

ka nseensə ntoo Nw̄i ȳi n̄siḡin̄è

² ȳii m̄e à le ɳkà'à a mbo ba mb̄ii n̄n̄in̄ a nt̄ii
ŋgāñntoò ji bo ɳw̄à'àn̄è a mûm àñw̄à'àn̄è Nw̄i
aà.

³ Ntoò Nw̄i ȳi n̄siḡin̄è ma yû i tswe aa nloñø Mû
ȳi Yesu Krsito Mmâ'amb̄i yi'in̄è ȳii m̄e, a mûm
ñjyānu, à le mb̄e ɳû àtsø David aà.

⁴ Lâ a mûm Azw̄i Nw̄i, Nw̄i à le nd̄ì'ì ni m̄idà'à
mî wè m̄e à ni Mû ȳi a ajàñ ȳii à le nyweensø yi
ni n̄wo aà.

⁵ Ntsya ghu njim Nw̄iñgòñ a tigè m̄ifa abwarø
a mbo b̄i'ñ m̄e tâ b̄i'ñ kwærø ñbòñ Nw̄i ɳki ntigø
mb̄e ɳgāñntoo Kristo, nloñ aa ɳgaa Kristo, m̄e
mb̄e a tigè n̄lçgø bê a n̄i ñtoò tsim n̄zi ni bu m̄e
b̄i bii yi ɳka nyu'un̄ø nii.

⁶ Bù bii m̄e ni tswe a Roma aa, bii m̄e Yesu
Kristo à ki ntwoñø ghuu m̄e tâ ni bø bê bi aa, ni
ki ntswe ghu abò'ò.

⁷ M̄e tigè ñtoò n̄i àñw̄à'àn̄è yû a mbo bù bitsim
bii ni tswe a ala'a baRoma bii m̄e Nw̄iñgòñ à
kòñø ghuu, ntwoñø ghuu m̄e tâ ni bø bi aà. Tâ
ñbòñ Nw̄i bo b̄i m̄bcoñø ȳii i lo a mbo Nw̄iñgòñ
Taà ȳi'in̄è bo b̄i Yesu Kristo Mmâ'ambi aa, tâ i
tswe a mbo bù.

Paul à fâ mbi'ikø a mbo Nw̄i

⁸ A ntsyàmb̄ii, m̄e fa mbi'ikø a mbo Nw̄iñgòñ
ghà ñtsya a njim Yesu Kristo nloñø ghuu bitsimè,
ñloñ m̄e bi yù'u m̄e ànnü abiintiñ yuu a mbi
ñtsimè aà.

⁹ Nw̄iñgòñ wa ȳi m̄e m̄e fâ'à ghu mbo ni ñtiñ
ghâ tsim, a ajàñ ȳii m̄e m̄e sèénsø ntoo ȳi n̄siḡin̄è
ya mbi'i Mû ȳi aa, à n̄i àyøfø ghà m̄e m̄e swoñ

aa annù nîjkoŋ mə, mə wa'atə nî ghuu a mûm àtsà'atè Nwî a ḥgòŋ bìnòò bitsim kaa ki'ì kaà.

¹⁰ Ngòŋ bìnòò bitsim mə yi ti tsà'atè Nwî aa, mə betè nî Nwî mə a nî ḥkòŋhê yì, tâ à ghîrə tâ mə zi ajàn yii mə mbə mə zî ḥghantə ghuu tsîtsòŋhə.

¹¹ Nloŋ mə mə naŋsə nyə'etə nî a nyə bù, mə mbə mə zî ḥghîrə nî tînsə ntsya nî mîtèŋnè mii mə Azwî a tənə gha ghu aà.

¹² Mə swoŋ aa mə, mbə bî'inè dîntè a yi'inè bi'inè nî bi'inè a njîmə abiintiì, mə mbə àbîintiì yuu a dîntè gha, àya akî ndîntè ghuu.

¹³ Bîlîm bâ mə lòc mə nî naŋsə nzi mə a nî ḥgàà jî ghà'atè, mə kâ'a mêm mə zî yə ghuu, (lâ nzi ywe'e tsîtsòŋ bî kî ḥkiŋhə naa tsi'i kîŋhè). Mə lòc nzi mə mbə mə lögè bë a titiì bù bo bî atitiì bî tîzî Nwî bî mo'ɔ mfa a mbo Kristo le.

¹⁴ Mə tswe nî àbè'è nloŋ ḥgaa baGrikia, bo bî bîtîzî ànnù, ntswe nî àbè'è nloŋ ḥgàn mitsyè bo bî iŋjîntè bë.

¹⁵ Tsö mə a bë laa, mə tigè nnaŋsə nyə'etə nî a ḥki nswoŋ ntoo yî n̄sigiñhə ya a mbo bù a ala'a baRoma.

Mîdâ'â mi ntoo yî n̄sigiñhə yâ

¹⁶ Kaa mə si atu dîrè nloŋ ntoo yî n̄sigiñhə yâ, nloŋ mə i laa mbə mîda'a mi Nwî mii mə mi yweensə bê bî tsim bii bi tswe nî àbîintiì aà; baYuda a ntsyàmbiì, ḥki ntigə mbɔŋ yòngtè a nu baGrikia.

¹⁷ Nloŋ mə n̄too yî n̄sigiñhə ya i ghîrə a laa a nî a mbo bë a ajàn yii mə Nwîngòŋ a ghîrə ànnù yaa bî bë a tsinè aa a njîm àbîintiì, a n̄lögînə i ghës lwi'iñsə. Añwà'ànè Nwî a swoŋhə nloŋə abiintiì

mə, “Nù yii bì għirè ànnu yi tsinè bo Nwī a njim
àbiintiżiż aa, àa yi tswe ntìżi.”

Ajàŋ mə ɳù mìsòŋ à wo annu aà

¹⁸ Nwīngòn a aburə a dì'i àfiintiżiż yi a nu bè
mbi'i ɳgħoġ iż-żebi waa tsimħed. Kaa bo sì Nwī bɔ'ċ, iż-żebi
waa yii mə bo għirè aa i kinjè nì mə tā bè tsuu
annu nñ̄koġ i zi.

¹⁹ Nloq mə annu yii mə bè tswe nî nzi mbi'i
ŋgħaa Nwī aa a laa a mbo bo, nloq mə Nwīngòn
à dì'i mē a mbo bo.

²⁰ Nlōġiñə ajan mə bì le nañsə mbi aa, mārè
Nwī yii mə kaa bì sì yə aa, bo bì mìtħiż mi mya
mə mi tswe nñ̄koġ aa, bo bì tsi'i ajàŋ yii mə à nì
Nwī aa, a nañsə mfè'è nlaa a mbo bè, a ajàŋə bo
yə njoo jii Nwīngòn yumbon à nàñsə aà. Kaa bo
sì nî ànnu dànej a nswonj i fi'i il-lexx waa għu tswé.

²¹ Ka mə bo le nzi Nwī aa, kaa bo le ɳki'i nii
tsō Nwī għu'usə, kaa ɳki'i nî mbi'ikə għu mbo kii
mfa. Bo bâjnèt nloġe nî mìtsyé myaa ɳwa'atə nî
bē iñnū dànej dànej għu. I finsə mìntiżiż myaa.

²² Ajàŋ mə bo swonej nî mə bo nî ɳgànejmitsyè
aa a bâjnèt ɳghirə bo tigħiġi mbə iż-żiġi.

²³ A mbo bo a ɳka mmii Nwīngòn wa yii à lwī'i
nñ̄koġ aa, bo bâjnèt ɳka mmii nî njoo jii bo nañsə
i finèt ɳu mìsòŋ yii a kwo aa, mìfinə bissiż, mìfinə
nnaà, ɳki mfinə bimajugħi.

²⁴ Maa ajàŋ, Nwīngòn a tigħiġi mìme'e waa mə bo
bwex a nî njoo nsin jii mə mìntiżiż myaa yè'et tə a
n̄tigħiġ ɳghirə nî iñnū adiżżetu bo nî bo.

²⁵ Bo lōġe ànnu nñ̄koġ nloq ŋgħaa Nwī mibənji
a tigħiġi àbaejnennu. Bo kî n̄tigħiġ mmii ɳkiżi mfa'a nî

a mbô ñjoo jii Nwî à nàñsè mbañnè mmà'âtè a yi Ngàñnàñsê ñjoo wa yii bi tswe nì ñka ñgha'asè a ñgôñ bìnòò bitsimè aà. Amen.

26 Nloñ ma jû ìnnù mè bo ghîrè aa, Nwîñgòñ a me'è waa a mbo ìnnü adîrètu jii mè bo yè'ètè aà. Bàngyé byaa bi ma'âtè mbâñnè ñtigè nlögè ni bàñgyè.

27 Mbâñnè i kî ñtigè mma'atè bângyè ñtigè nlögè nî mbâñnè. Mbâñnè i bu'u nî ìnnü adîrètu jî swèrè ñswerø bo bì mbâñnè jî mo'ç, ñtigè nninjè nî ñjo Nwî yî ñtii a nu bo nloñ ìnnü jyaa jya mè bo bù'ù aà.

28 Ajàñ yî mè bo le ntuu mè kaa mbø bo ki'ì annù nîñkonj mbi'i ñgaa Nwî a mûm ñtii bo lèò aa, Nwîñgòñ a mme'e waa a mûm ìnnü nsinj, mmòñtê jyaa bo bì a ni àkòrè nizì yî bî.

29 Bo le ntigè nluu nî mbuu ìnnü ibi'íntii, nluu nî ibi, ni ntii yî i yè'ètø njoo aa, ni ìnnù jî bî. Nluu ni àghè'ènè, ni annü nzwitø bø, ni fikòrè, nî mbwe'esø, ni mìnàñ, ni fiswoñø,

30 ñtswe nî ñghàa a njìm, mbaa nî Nwî, mbøgitø ni bø, ntøerø, ñjœe nî nu, mforø nî ìnnù jî bî, ñtii nî àtu a mbo bïtaà byaa bo bïmaà byaa,

31 mbø ijìñtø, mbø bê bii kaa bi si ñkà'â yàà løø, mbø bitikô mìllñnè, mbø bâwà tìghègè.

32 Ka mè bo zi mè nòñsè Nwî à swõñ mè, yù yî mè a tswe mbuu ntswéñtiì ma ghû à ka kwo aa, bo gheè nî mbii a ñghîrø ma jyaà ìnnù ñkii mbeentø mè tâ bø bî mo'ç ka ñghîrø.

Ajàŋ yii mə Nw̄i a niŋ̄ isa'a a nu b̄è n̄loŋ̄ ib̄i waa aà

¹ Tsō mə a b̄e laà aa, kaa mb̄e ò wa'a iłēē gho fi'is̄e mə mb̄e ò ka nt̄wit̄e m̄ilɔ'c̄ mi b̄e b̄i m̄o'ò, k̄e ò te'è m̄b̄e b̄e w̄ò, n̄loŋ̄ mə, ò yi t̄i gh̄ir̄e laa, ò k̄i i n̄tsɔ'c̄t̄e aa gh̄o iſa'a, n̄loŋ̄ mə, w̄ò yii o tsɔ'c̄t̄e misa'a mi b̄e aa, o k̄i i n̄gh̄ir̄e iñnn̄ jii bo gh̄ir̄e aà.

² La b̄i'in̄e zi mə n̄jo Nw̄i yii mə ì kù'ùn̄e aa, i kuu a nu b̄e b̄its̄im bii bi gh̄ir̄e iñnn̄ ts̄i'i tsō ma jū aà.

³ Ndim ghà, ò m̄ò̄nt̄e mə ò b̄e k̄i t̄o'c̄t̄e m̄ilɔ'c̄ mi b̄e b̄i m̄o'c̄, lâ i k̄i gh̄ir̄e n̄i iñnn̄ jya mə bo gh̄ir̄e aa, b̄eə bon̄ n̄jo Nw̄i yii i kuu a nu b̄e b̄i m̄o'c̄ aa ì ka wa'a a nu w̄ò kuu aa ε?

⁴ K̄e kaa ò s̄i lan̄t̄e n̄i àjàŋ̄ yii mə Nw̄i a naŋs̄e i n̄gh̄ir̄e n̄i iib̄oŋ̄ a nu w̄ò, m̄foons̄e n̄i iñnn̄ jii o gh̄ir̄e kaa wa'a kù'ùn̄e, iñk̄i iñtswa n̄i n̄tiì yi aa ε? O s̄i zi mə Nw̄i a gh̄ir̄e iib̄oŋ̄ ma gh̄u a nu w̄ò n̄yu'ut̄e aa mə ò b̄eŋ̄k̄e n̄tiì gho aa ε?

⁵ Lâ àjàŋ̄ yii mə o gh̄ēe n̄i m̄b̄ii ts̄i'i a n̄tiì àtu aa, o l̄ò̄ aa mə tâ àlw̄int̄oŋ̄e Nw̄i yî t̄i ya tâ à yi iñkuu a nu w̄ò a noò yii mə Nw̄i à ts̄o'c̄ aa, wa njwi yii à ka yî k̄i ts̄o'c̄t̄e misa'a ni mânji yii à ts̄in̄e aa ε?

⁶ Maa njwi à ka yi niŋ̄ n̄jo a nu n̄i iñts̄im i yòŋ̄e aa ni m̄iñgh̄ir̄in̄e mi iñnn̄ mi.

⁷ A mbo b̄e bii mə bi tswa m̄iñtiì myaa iñgh̄ir̄e n̄i iñnn̄ jii i tsin̄e aa, n̄l̄oŋ̄ ni mə tâ Nw̄i à iñent̄e waa mfa nigha'a a mbo bo iñk̄i iñgh̄ir̄e tâ b̄o yi iñtswe n̄i iñtswéñtiì yii i l̄w̄i'i n̄iñkoŋ̄ aa, Nw̄i à ka yî fa iñtswéñtiì yii i l̄w̄i'i n̄iñkoŋ̄ aa a mbo bo.

⁸ Lâ iñgh̄ee a ni b̄e bii mə bi l̄ò̄ ts̄i'i àyaa ann̄u

kaa wa'a ni ànnù nînkoñ yu'unè, ñghirø ts'iñ ìnnù jî bi aa, Nwî à ka yi swî'i alwintøñè yi a nu bo.

⁹ Nwî à ka yi niñ ñgi'i yi ñjwè a nu bè i ghîrø tâ bè bïtsim bii bi ghîrø ìnnù jî bi aa bì nañse nyu'u nyarø, i lògìnè a nu baYuda i gheëe a ni bè bii kaa à sì baYuda bë aà,

¹⁰ lâ i ñentø ñû ñtsim yîi a ghîrø annù yîi a tsinø aa, i fa nigha'a bo mÙbcoñø ghu mbo, i lògìnè a nu baYuda i ghëe a nu bïtizî Nwî.

¹¹ Nloñ më Nwî a tsô'ctø misa'a mi bê bïtsim aa ts'iñ ñgiñø.

¹² Bè bïtsim bii më bi ghîrø ìnnù jî bi kaa wa'a bë bii më bi leè ñkwærø nôñsè Nwî bë aa, bi ka yi kwo bwë kaa tâ Nwî à wa'a isa'â waa tsô'ctø ñyoñø aa nôñsè; lâ bë bïtsim bii më bi ghîrø ibi, ñzi a nôñsè Nwî aa, Nwî à ka yi tsô'ctø isa'â waa i yònø aa nôñsè.

¹³ Nloñ më kaa sì aa bë bii më bi yu'u nôñsè aa bë më annù yaa a tsinø a nsi mi'i Nwî. Lâ à bàññø mbë aa bë bii më bi lèè nôñsè wa aa më Nwî à bii më ànnù yaa a tsinê.

¹⁴ Bïtizî Nwî bii më bi le ñwa'â nôñsè Nwî kwærø ntsyâ a njîm Moses aa, bo bë ki ghîrø annù yîi më nôñsè a lòò aa, a ajàn më mìtiñ myaa dî'ì aa, boñ a dî'ì aa më bo tswe nì nôñsè, ka më kaa bo leè wa'a nôñsè Nwî kwærø aà.

¹⁵ Bo tigè ndî'ì më bi ñwà'ànè më ìnnù jya jîi më nôñsè a lòò aa a mûm mìntiñ bo. Mìghîrønè mi ìnnù myaa tigè mÙbø ayefø, mìntiñ myaa sa'â nî waa më kë bo ghîrø aa annù yîi a ku'unø aa kë më a sì ku'unè le.

16 Ma yû ànnù a ka yî fè'è aa wa njwi mə, nyonjə nî ñtoo yî sigìnè ya mə mə swoŋ aa, Nwî à ka yî sa'a ìnnù tsim jii mə bě ghìrə a adigə alò'òsə aa i tsyà aa a njjm Yesu Kristo.

Annù baYuda bo bì nc̄jsə

17 Ngħeġe nî wò, m̄bə ò ka ntwonej nî għo nî ɻu baYuda; m̄bə ò te'ε atû yo nî nōnsə, nkii ntərə nî mə ò nānsə nzi Nwî;

18 m̄bə ò zi annù yî mə Nwî a lòò aa, nkii mbeentə nî ànnù yî mə a bɔj mānsə nloŋ mə nōnsə à d̄l'ì mē a mbo wò aa;

19 m̄bə ò nañsə mbii mə ò nî ntsyàsə b̄ifè'ènə, m̄bə nkà'à a mbo b̄e bii b̄i tswe a mûm m̄fii id̄igè aa,

20 m̄bə nd̄l'ìnnù a mbo iżżejt b̄e, m̄bə nd̄l'ìnnù a mbo bôjkhə, nloŋ mə ò bii mə nōnsə wa à tswe nî m̄itsyè m̄itsim bo b̄i ànnù nñjkoj,

21 tsi'i wò yî mə o d̄l'ì nî b̄e b̄i m̄c'oo aa, ò d̄l'ì mə ibiinu għo aa ε? Wò yî mə o swonej nî mə b̄e tsuu ki yèrə aa, ò si yèrə aa ε?

22 O swonej ni mi b̄e tsuu māghàbə ki ji, ò si māghàbə ji aa ε? Wò yî mə ò nānsə mbàà annù mñjkobə aa, o yèrə njoo id̄igə mmà'a b̄inwî aa ε?

23 Wò yî mə o tèrə nloŋ nōnsə aa, o tsa'a Nwî ajàñ yî o wò nōnsə aa ε?

24 Añjwà'ànə Nwî a laa nswoŋ mə "B̄it̄izî Nwî b̄egħit b̄i Nwî nloŋ ɻga a yùù."

25 Tsitsòj ànnu ɻjetə ɻu à nî ànnu yî t̄insə aa mə m̄bə ò kâ ɻyu'unə nî nōnsə, ànnu ajàñ mə b̄i ɻjetə għo aa a t̄igħi m̄bə tsi'i tsō kaa b̄i s̄i għo ɻjetə.

26 Maa ajàŋ mbə ñù yii ka bì sì yi ñetè a ka nləø nôŋsè, bəø boŋ bì ka wa'à tigè nyø yi aa tsø ñù yii bì ñetè yi aa ε?

27 La a bə mə bè bya mə kaa bì sì waa a njyānu ñètè bì bâŋnè nləø nî nôŋsè aa, bì ka bâŋnø sa'a ghuu i niŋ ñgi'i a nu bù bii mə nì tswe nì nôŋsè wa yii mə bì le ñjwà'ànè nləø, bì kî ñjetè ghuu, la nì bâŋnè wo nî nôŋsè aà.

28 Nloŋ mə ñù yii mə a dì'ì nì aa a abee abee mə yu nì ñù baYuda aa, kaa à sì ñù baYuda naŋsè mbəø, kaa ànnù ñjètè ñù yi annù nîŋkoŋ kaa wa'ä aa annù abee abee bô annù njyānu kî mbəø.

29 Annù a mbə ñù baYuda yii bì ñetè yi aa, à bə aa annù a mûm ntìi bo ànnù yii a ghîrø Azwî, kaa wa'ä aa annù nôŋsè wa mə bi ñwa'anø bê. Kaa a ñû ma ghû laa a wa'à nì bè beentè, a bâŋnè mbeentè bə Nwî.

3

1 Tsø mə a bə laa, baYuda tswe aa nì àkø mə a kwetø waa ntsyatø bítzî Nwî aa ε? Kè ànnù yî sigìnè yî tsu a tswe ghu nloŋ ajàŋ mə bi ñètè nî ñù ghu aa ε?

2 Ìñø, ìnnù jî ghà'atè i tswe ghu a nì bìmânji bì ghà'atè. Annù yi ntsyàmbiø a bə mə Nwî à le mfòò mìfa nîghàà ni aa a mbo baYuda.

3 Mbə a bə yii mə bo bì mɔ'ɔ bì le ñwa'à nôŋsè wa naŋsè mbii ñka yoñø, àkø a ghîrø aa ε? A tigè mbəø aa mə Nwî à ka tuu yii ñgaa a ñghîrø ànnù yii mə à le nswoñø aa le?

4 Kaa mbə a wa'à la bê! Bî'inè zi mə Nwî a swoŋ aa tsi'î ànnù nîŋkoŋø yi ka mə ñù mìsòñø

ntsìm à nì ñgàñswoj abáññənnù aà. Aâ ájàñ yii mè bì ñwa'anə a mûm àñwà'ànə Nwì aà, mè: "Mè tâ bì di'i mè ìnnù jíi mè o swoñə aa i tsinə, Bëe bì kì ntsɔ'ctə ñsa'à gho, ò jî."

⁵ Lâ mbè ìnnù jí bì jíi mè bì'inə ghìrè aa i baññə ñka ndi'i ajàñ mè ìnnù Nwì i tsinə aa, bì'inə tigè mbu nswoj aa mè akə le? Mè mbè Nwì a lwiñə ntçø a nu bì'inə ñlonj ìnnù jí bì jí'inə, a ghìrè aa annù yii a sì tsinə a ñghìrè aa ε? (Wa mè ghàà laà aa tsö mè bë ghàà aà.)

⁶ Kaa mbè a wa'à ma la bê! A laa bë aa maa ajàñ boñ mbè Nwì à yí ñtigè mbu tsɔ'ctə misa'a mi bê bì faa mbi aa mè akə aa ε?

⁷ Mbè a bë yii mè ájàñ mè mè sì nôñsè Nwì wa nañsè mbii ñkà' yí ñku'usə nzi nì ñìgha'a ghu mbo, bì tigè mbu nnijø nî ñsa'a a nu mè tsö ñù yí mbi aa a ya aa ε?

⁸ Bì'inè tse swoñ mè tâ bì'inè aa ñghìrè ìnnù jí bì ta tâ ìnnù jí sigìnè i ka nzi aa ε? Tsö ajàñə mè bë bì mɔ'c te'e nnijø nî ìnnù a nu bì'i mbegitø nî yí'inè ñswòñø aà. Nwì à ka yí nìñ ñsa'a a nu bo a ajàñ mè a ku'unə aà.

Kaa ñù tsù à sì ghu tswê mè ànnù yi a tsinə

⁹ Ma mùu ajàñ a tigè mbè aa mè akə aa ε? Bì'i baYuda bɔñtø ntsyà bê bi mɔ'c aa ε? Ñgañ, kaa tsi'i mutsirê. Bì'i te'e mè ñswòñø mè bë bìtsìm tswe aa a mûm ñbì, kè bë baYuda kè baGrikia,

¹⁰ Bi ñwa'anə a mûm àñwà'ànə Nwì mè: "Kaa ànnnù ñù tsù kaa a sì tsinə, ñìñø, kaa tsi'i yí ñfùñrè!"

- 11 Kaa ɳù tsù à sì a Nwî zî, ɿŋø, kaa ɳù tsù à si Nwî lɔ̄.
- 12 Bè b̄tsim furè mə nj̄m yàà a nu Nwî, bo bitsim fànsè mə annù ntigø mbi'i; kaa ɳù yî m̄fùùrè kaa à si annù yî sigìnè għirø, kaa tsi'i yî m̄fùùrè.”
- 13 “M̄ntòŋjé myaa mi bø aa tsø n̄syè n̄i ni ɳa'anø ntøø mfi'isø n̄i àyà'a yî bi aa, ɬøø jyaa i luu n̄i ɬbaŋnønnù.”
- “M̄ighàà mii mə mi f̄'e a ntsu bo aa mi bø tsø n̄l'i yili mə i f̄'e a ntsu ḡi aà.”
- 14 “A ntsu bo aa a f̄'è tsi'i m̄bègħtè j̄i bi n̄lon mə bo luu n̄i àlwintønjø aà.”
- 15 “Bo tswa'atø ni a ɳgħeez nzwitø b̄,
- 16 bo yi ntsyā a adigø aa adigø ya a tigħe n̄luu n̄i ɳgi'i bo b̄i ajønø.
- 17 Kaa bo wa'ā ajàñ yili mbø bo għirø n̄tswe n̄i m̄bċċonø aa zî.”
- 18 “Kaa bo wa'ā annū mbɔ'ctø Nwî te'e nzi.”
- 19 Ts̄itsøj b̄i'inø zi mə annù yili mə n̄oħsø a swoej aa, a ghàa aa a mbo b̄i b̄i n̄oħsø a sa'a waa aà, mə tâ ɳù tsù à tsee n̄i annù a nswoej ɳkwærē àtū yi għu bû n̄tswe t̄a tâ ɳù n̄tsim fàa mbi à zi mə yu ka yili fa akwi'i nighàà a mbo Nwî.
- 20 Nloġ mə kaa ɳù tsù à sì għu tswe mə ɻinnu ji i tsinø a nsi mi'i Nwî aa mə a yònejø n̄oħsø; lâ n̄oħsø a bἀjnø ɳghirø aa bø mə tâ b̄i zi iib̄i.

Ajàñ mə Nwî a għirø ànnu yili'inø a tsinø ni a nsi mi'i yu aà

21 Tsîtsòŋ Nwî à dì'í mê a mânjî yîi mə a ghîrè annù bê a tsinè ni a nsi mi'i yu aà; kaa à sî tsyà aa a njîm nôñsè, tsö ajàñe mə aنجwà'ànə nôñsè bo bì ḥgâñntoo Nwî swoñe aà.

22 Nwî a ghîrè ànnù bê bîtsim a tsinè ni a nsi mi'i yu ntsya aa a njîmè àbiintîì yaa a nu Yesu Kristo, kè bo bê baYuda kè bîtîzî Nwî,

23 nloñ mə bê bîtsim ghîrè mə ibi kaa wa'â ni nîgha'a ni Nwî nya burə mbu ntswe tswe aà.

24 Annù yaa a tigè ntsinè ntsya aa bə a njîmè ibòŋ Nwî yîi mə a tèñe waa ghu aà, ñyoñe nî ajàñ mə Kristo Yesu à le ntsu'u atû yi'inè aà,

25 tsi'í Yesu wa yîi mə Nwi à le lògə aləə nû yi nsi'itə ibî ghu mə bê ka ñkwærə ntsya a njîmè abiintîì. Nwî à le ñghîrè ma la aa a ndì'í mə annù yi a tsinè, nloñ mə ànnü ajàñ mə a tswa ntîì yi tsö Nwî aa, a leè ñghîrè a li'ínè ibi yî mbîi,

26 a le ndì'í aa mə tsîtsòŋ, yu yumbɔŋ, annü yi a ntsinè, a kî ñghîrè ni mə tâ ànnù ñû yîi à nîñe ntîì yi a nu Yesu aa tâ a kî ntsinè.

27 Lâ ànnü ajàñ mə bî'iné kwèëe ntîì yî'inè aa a tigè mbə aa mə akə aa ε? Kaa mbə bî'inè wa'â ntîì yî'inè bû ñka ñkwe. Nji'í ànnù i tigè mbə aa àkə aa ε? I bə aa mə bî'iné lèø nôñsè aa ε? Ngan̄, mbə a bə aa tsi'í mə bî'inè tswe nî àbiintîì.

28 Nloñ mə bî'inè bii aa mə annù ñû a tsinè nyonè aa a jîmè abiintîì, kaa a sî aa ni mîfâ'â mi nlèø nôñsè yonè.

29 Kè Nwî à bə aa tsi'í Nwî baYuda aa ε? A sî Nwî bîtîzî Nwî kî mbə aa ε? ñijø, à kî mbə Nwî bîtîzî Nwî,

30 tsö mə Nwî à naa tsi'í yî mîfùùrè aà; à ka

ghìrè mə tâ ìnnù bè bii mə bi ɳetə waa, tâ i tsinə nyonjə aa nî àbiintiì yaa, tâ à yì bê bii bi sì waa ɳêtè aa kì ntsinə ntsya aa ts'iì a njìmə abiintiì yaa.

³¹ Ma mùu ajàŋ b'iñè aa tigə mè'e a nôñsè ñlonj abiintiì mà yû aa ε? Ngan! B'iñè ka bàññə kì dìññtè nôñsè.

4

Abiintiì Abraham yìi mə a ni alènsè aà

¹ B'iñè aa swoñ mə akə nlonjə Abraham tâ àtsê yìiñè aa ε?

² Mbə a bə yìi mə Nwì à le mbii mə ànnù Abraham a le ntsinə a nsi mi'i yu Nwì ñlonj aa ñfà'â yi yìi à le mfà'â aa boñ mbə a tswê nî ànnù yìi mbə a kâ ɳkwëe ntìì yi ghu; lâ kaa a wa'ă aa a nsi Nwì bê.

³ Ànjwà'ànè Nwì a swoñ aa mə akə aa ε? A swoñə aa mə, "Abraham à le mbii Nwì, Nwì a tigə ñlögə abiintiì yi ya nî ànnù yìi mə a għirə innù ji i tsinè aà."

⁴ Njù yìi a fà'â aa, a kwərə ɳkabə àfà'â yìi, la kaa bi wa'ă ɳkabə àfà'â yìi ya lògə aa ts'iì tső mitəññə.

⁵ Lâ njù yìi mə kaa à si fà'â aa, mbaññə niñ ntìì yìi a nu njù yìi mə a ghìrè ni mə tâ ìnnù bê bii bi tâ i tsinə a nsi mi'i Nwì aa, Nwì a lògə abiintiì yi ya aa a nî ìnnù ji jì tsinè.

⁶ Aâ ànnù yìi mə David à le kì nswonjə aà, ñniñjə nî mbɔçnə a nu njù yìi mə Nwiñgòñ a lògə

abiintii yí a nî ìnnù ji jî tsinè kaa wa'â bê ifa'â bê aà:

⁷ "Mbôoné a mbo bê bii Nwî à lî'înè ifansennù jyaa nkî nkusé ibî waa laà;

⁸ Mbôoné a nu ñù yîi mè kaa Nwîngòñ à si ìnnù jî bî ji sèñø nløe ghu atà aà."

⁹ Bi le swoñ aa mè mbôoné mà yû ì tswe aa tsi'î a mbo bê bii bi ñetè aa ε, kè ì ki ntswe a mbo bîtìnjetè aa ε? Bi'inè swoñ aa mè bi le nløgø abiintii Abraham nî ànnù yîi a ghîrø ìnnù ji jî tsinè aà.

¹⁰ Bi le nløgø aa a noò àkè aa ε? A noò yîi mè bi ñetè mê yi, kè mbôñ tâ bì ñetè yi aa ε? Kaa à le ñwa'a aa a noò yîi bi le ñetè yi aa bê. Kaa à le ti bê aa bi burè ti yi ñêtè.

¹¹ Bi le ñjètè yi aa tsi'î tsô àlènsè kè àwen a dî'î mè ìnnù ji i tsinè mê a njimê àbiintii yîi à le ntswe ni yu mbôñ bì ñetè yi aà. Nji'î ànnù ma yû i bê mè bi le si lòo ñghîrø yi tâ à bê ta bì bê bii mè bi bii ti ghø bi ñetè waa, bi tiigø nløgø abiintii yaa tsi'î tsô ìnnù jyaa jî tsinè aà.

¹² Tâ à ki mbø ta bì bê bii bi le ñetè waa aa, kaa wa'â bu'usè ñjetè aa tsi'î ñetè bø, mbànñè mbø bê bii bi le si yònè figø àbiintii ya yîi mè taà yî'inè Abraham à le ntswe ni yu mbôñ bì ñetè yi aà.

Bî'inè kwerø innù jîi mè Nwî à kâ'a nyonø aa a njimø abïintî

¹³ Nkà'a ya yîi mè Nwî à le nkà'â a mbo Abraham bo bì ñgwè'è yîi mè bo ka yî jî mbi yû ntsim aa, i le nyônè aa a njim ñyù'ùnø nòñsè aa

ε? Nganj, kaa ì le ñki'ì aa a njim nyù'ùnə nòñsè yonjè. Ì le mbàjnè ñyoñə aa a njim ajànjə mə à lə nniñ ntìi yi a nu Nwì innu ji i tigè ñtsinə aà.

¹⁴ Mbə a bə mə bìjibindâ bi ka bə aa bə bii bì lèè nòñsè aa, bəə boŋ àbiintìi a tsyâ àdànjə dànjə, ñkà'a Nwì ya i kî ñtsya adànjə dànjə.

¹⁵ Nloŋ mə, nòñsè a zì aa nì àlwintɔŋə Nwì, lâ nòñsè à bə tuu bə, boŋ kaa bə si nòñsè kii ñwo.

¹⁶ Ñkà'a ya ì le ntswe nloŋə aà àbiintìi, tâ tâ à nañsə nlaa mə ñkà'a mà yû à ni mìtèñnè mə Nwì, ñyoñə a njim ìbōŋ yi, à fa a mbo Abraham, bo bì àtsə yi, kaa wa'ä aa tsi'i a mbo bə bii mə bi lèè nòñsè aa fâ, ñki fa aa a mbo bə bii mə bi kî ntswe nî àbiintìi tsi'i tsö Abraham aà. Nloŋ mə Abraham à laa mbə taà yî'inè bitsimè,

¹⁷ a ajànj yîi mə bi ñwa'anə a mûm àñwà'ànè Nwì mə, "Mè ghìrè mê gho ò tigè mbə ta bì itoo jî ghà'à ñgha'a aà." La a bə mə ñkà'a mà yû ì le mbòŋ a nsi mi'i Nwîñgòŋ wa yîi mə Abraham à le mbii aa, mbə Nwîñgòŋ wa mə a yweensə biku bi bə aa, ñki mbə Nwîñgòŋ wa mə a swoñə ñjoo ì fe'è a nî àbwенə adànjə dànjə aà.

¹⁸ Abraham à le mbii ñkii mbə nî mə yu ka yî bə ta bì itoo jî ghà'à ñgha'a ka mə kaa à le ñwa'â nî ñji'i ànnu a ñka mbə tswê aà. Mbii tsi'i ajànj mə àñwà'ànè Nwì a le nswoñ aa mə, "Ngwè'è yò ì ka yî gha'a i bə tsi'i tsö mìnñjòŋ aburə."

¹⁹ A le tî bə maà noò aa boŋ à bə mə tsi'i tsö ïlòo ñkhì yî fùürè, lâ kaa àbiintìi yi kaa ki'ì borə ka mə à le nlèntə mbìñnu yî ñyə mə yu tigè ñku, kè ñyə mə kaa mbə ñgwè yî Sarah a wa'ä mu bù njwe aà.

20 Kaa à le wa'ă abiintiì yi ma'atè, kaa ńki'ì nì ńkà'â Nwî ya kii njinjkø. Abiintiì yi a le mbàjnè nlwensø yi nì mìdà'a, a gha'asè nì Nwî.

21 A le nañsø nzi a laa mø mbø Nwîngòñ a ghîrè ànnù ya mø à le ńkà'a aà.

22 A bê ńji'ì ànnù yii mø Nwîngòñ à le lògø abiintiì Abraham ya nî ànnù yii a ghîrø ìnnù ji i tsinè a nsi mi'i yu aà.

23 Kaa bi le ńwa'à ńwà'ànè nighàà nûlà mø, "Nwîngòñ à le mbeentø yi tsi'ì tsö ńù yii mø ìnnù ji i tsinø aa," nlonj aa tsi'ì ńgàâ yii.

24 Bi le ńki ńwa'anø aa nlonj aà ńgàâ yii'inè, bii mø Nwî à ka yi kii beentø mø ìnnù ji'inè i tsinø nlonjø aa ajàñ mø bï'inè bii yu wa yii mø à le nyweensø Mmà'ambî yii'inè Yesu ni nìwo aà.

25 Yii mø bi le nzwitø yi nlonj ìnnù ji bî ji'inè, mìbû nyweensø ni nìwo mø bi ghîrø tâ ìnnù ji'inè tsinø a nsi mi'i Nwî.

5

Ajàñ mø ànnù bê a tsinø a nsi mi'i Nwî aà

1 Tsîtsòñ a ajàñø mø bi ghîrè mû ànnù yii'inè a tsinø a nsi mi'i Nwî ńtsya a njim àbiintiì aa, bï'inè tswe nì mìbôonø bï'inè bì Nwî ńtsya a njim Yesu Kristo.

2 ńtsya a njim Kristo bo bì àbîintiì yii'inè, bï'inè kùù mû a mûm ńbòñ Nwî yii mø bï'inè tswe ghu tsîtsòñø aà. Bï'inè doritø, mìbe nì mø bï'inè ka yî tswe nî àbwarø a mûm nìgha'a nì Nwî.

3 Kaa bï'inè si doritø nlonj aa tsi'ì ma yû bê, bï'inè kii ndoritø a mûm ńgi'i yii bï'inè yø aà, nlonj mø bï'inè zi mø ńgi'i i zì nî àtànjøntiì,

4 àtàñøntii a zì nî mìghìrìnè mi ìnnù mî sigìnè, mìghìrìnè mi ìnnù mî sigìnè ma mû mi tigè njghirè ni mè tâ bì'inè ka mbe nî ñkà'a Nwî.

5 Ajàñ yii mè bì'inè be aa kaa mbø a wa'ã yi'inè bwe'esè nloj mè Nwî à nàñsè mè nswi'i akòññè yi a mûm ñtii bì'inè ñtstsy a njimè Azwî Nwî yii mè à fa a mbo bì'inè aà.

6 Nòò yii bì'inè le mburø nî ibòrikè njoo aa, nòò à le ɻkù'ù Kristo a kwo a atu ñgânabi'intii.

7 A tsyanø a mbo ñù a ñkwo a atu ñù yii ìnnù ji tsinø aà, ka mè, nòò tsù, mìbø ñù à tse yweñtø kwo a atu ñù yî ñsigìnè aà.

8 Lâ Nwîñgòñ a dì'i ajàñ yii mè yu nañsø kòñè yi'inè aa laà: Nòò wa yii mè bì'inè le mburø a nî ñgânghìrè innù jî bi aa, Kristo a kwo a atu bì'inè.

9 Tsô mè, ñtsya a njimè àløø nu yi, à ghìrê ànnû yi'inè a tsinè a nsi mi'i Nwî aa, à ka kù'ùsø bû ghèè nî mbii i nyweensø yi'inè a nî àlwintɔñø Nwî.

10 Nòò yii bì'inè le mburø a nî ñgânkibàà Nwî aa bi boønsø yi'inè bi'inè bì Nwî ñtsya a njim ñìwo ni Mû yî. Tsîtsòñ ghulà mè bi boønsø mè yi'inè bì Nwî aa, à ka kù'ùsø ghèè nî mbii i yweensø yi'inè a mûm ñtswéñtiì Kristo.

11 Lâ kaa à burø ti annù tsìm yii a tswe ghu aa bê, bì'inè doritø nloj annù yii mè Nwî à ghìrè mè ñtsya a njim Mmà'ambî yî'inè Yesu Kristo yii mè à ghìrè mè bi'inè bì Nwî boønsø aà.

Adam bo Kristo

12 Tsô mè ibi i le nzì faa mbi ntstyà aa a njim ñù yî mìfùùrè, ñìwo ni kî ñtsya a njim ìnnù jî bi

aa, nìwo tigè ñseesenə ñghèè a mbo bè bìtsim ñlonj
mə bè bìtsim le ñghirə ibi aà.

¹³ A nî ànnù nîñkoŋ mə ìnnù jî bi i le ntswe fàa
mbi mbɔŋ tâ bì fa nòñsè. Lâ kaa bi si ìnnù jî bi
səñə ñləø a adigə yii kaa nòñsè sì ghu tswé.

¹⁴ Lâ nìwo le ntigə mbu'utə nî bè ñlɔgınə ni
Adam ñghes nywe'e ni Moses, ñki ñghes nywe'e
ni bè bì mo'ɔ bii mə kaa ibi waa i le ñwa'à gha'a
ñkɔ'ɔ nywe'e a ajàŋ mə Adam à le ñwò nòñsè
aà.

Adàm à le mbaa mbə figè ñù wa yii à le ntswe
nî ñz̄i aà.

¹⁵ Lâ kaa ìnnù ma jû ji baa kaa i sì ku'ùnè ñlonj
mə mìtèñnè mi Nwî mii à fa tî ñdùù aa kaa mi sì
tsi'i tsö ibi Adam wa bê. A nî ànnù nîñkoŋ mə bè
bì ghà'atè le ñkwo nlonj ibi ñû ma ghû yî mìfùùrè.
Lâ ïbòŋ Nwî i bâñnè ñgha'a ntsya, mìtèñnè mi tî
ñdùù mi mya mi ki ñghes ni a mbo bè bii bi
gha'a ñgha'a ntsya a njim ïbòŋ ñù yî mo'ɔ wa,
Yesu Kristo.

¹⁶ Mìtèñnè mi tî ñdùù mû kaa mi sì bə aa tsi'i
tsö ànnù yii mə ibi ñû yî mìfùùrè wa i ghirə aà.
Nlonj mə, ïsa'a Nwî yii mə i le nyònə a njimə
afânsənnù ya yî fùùrè aa i le nniñ ñgi'i a nu
bè. Lâ mìtèñnè mi Nwî mya mi bâñnè ñtsisə
ifânsənnù jî ghà'à gha'a.

¹⁷ A nî ànnù nîñkoŋ mə, ñtsya a njimə
afânsənnù ñû yî mìfùùrè ñìwo le ñlògìnə ntigə
mbu'utə mbi ñtsya a njim ñù wa yî mìfùùrè.
Lâ ànnù yii mə ñû yî mìfùùrè, Yesu Kristo, à le
ñghirə aa, a bâñnè ñzi nî ànnù yî wè yî wè a
mbo ñù ñtsim yii mə à kwərə ibòŋ Nwî yî wè wa

bì tigè ñghirè annù yi a tsinè a mbo Nwî, mə à ka yí tigè mà'a tsyă a mûm n̄tswêntìì yí a njim Yesu Kristo.

¹⁸ Ajàñø mə àfânsønnù ñû yí m̄fùùrè a le nninj isa'a a nu bè bïtsim aa, à kì mbø ajàñø mə ànnù yí tsinè ñû yí m̄fùùrè a ghirè bè bïtsim tsyâ ìsa' à n̄tswe nî n̄tswêntìì.

¹⁹ Tsi'í tsö ajàñø mə àtìì atu ñû yí m̄fùùrè a le ñghirè bè bï ghà'atè tigè mbø ñgâñghirè ibi aa, aâ àjàñø mə àyu'unè ñû yí m̄fùùrè a kì ñghirè mə tâ mìnñù mi bê bï ghà'atè mi tsinø.

²⁰ Nòñsè à le nzì aa a ñkù'ùsø innù jî bî. Lâ àdîgè yii innù jî bî i gha'a ghu aa, ibòñ Nwî i ku'ùsè ñgha'a ntsyatø.

²¹ Tsi'í tsö àjàñø mə innù jî bî i le si bu'utø bê n̄tsya a njim nìwo aa, ibòñ Nwî i ka kii bu'utø i tsyă a njim innù jî tsinè, i fa n̄tswêntìì yii ì lwî'i nîñkonø aa a njim Mmà'ambî yí'inè Yesu Kisto.

6

Ajàñø mə bî'inè kwo a nî innù jî bi mbañø n̄tswe nî ànnù yí mɔ'ɔ bî'inè bì Kristo àà

¹ Lâ mbø bî'inè tigè n̄swoñø aa mə akø aa ε? Mə tâ bî'inè gheø nî m̄bîi a ñghirè innù jî bî tâ tâ ibòñ Nwî ì ka ñgha'atø ñgheø aa ε?

² Kaa mbø a wa'ã maa ajàñ bê! Mbø bî'inè bii mə bî'inè leè ñkwo a nî innù jî bî, mbø bî'inè bû ñka n̄tswe a ni mûm innù jî bî aa mə akø aa ε?

³ Nì sì zi mə bî'inè bïtsim bii mə bî le mmurø yí'inè a ñkì nî ikùm Kristo Yesu aa bî'inènibò le mbòønsè, bî kî mmurø yí'inè aa a mûm nìwo yu aa ε?

4 Bi le ntwiŋə yi'inè aa twiŋ bi'inènìbo, a ajàŋ mə bi le mmurə yi'inè a ɣki a mûm nìwo yu aà, tà àjàŋ mə mìdà'à mi nìgha'a ni Nwîŋgòŋ. Tà ni le nyweensə Kristo ni nìwo aa, tâ à għirə b̄i'inè tigə ntəə nî akorè ni zî yi'inè a mûm n̄tswēntiì yî m̄fii.

5 Nloŋ mə mbə b̄i'inè bə ayoo yî fùùrə bi'inènìbò a mum nìwo yu, bonj a laa mə b̄i'inè ka yî kii bə ayoo yî fùùrə bi'inènìbo tâ b̄i ki nyweensə yi'inè tsō yu.

6 B̄i'inè zi mə mārə yî'inè yî n̄lwèn wa bi le ɣkwèèntə a ati bâjnè bâjnè bo b̄i Kristo mə bi ta ɣgi'i a ni m̄b̄iññu ɬbi ya mə tâ b̄i'inè tsuu ghèè nî m̄b̄ii a mbə ɬbu'u innu jî b̄i.

7 Nloŋ mə yu wa yîi mə à kwò mə aa b̄i këtə mêm m̄iñkèrə mi innu jî b̄i ghu nû.

8 Mbə a bə yîi mə b̄i'inè kwò mêm bi'inè b̄i Kristo, bonj b̄i'inè bii mə b̄i'inè ka yî kii tswe ntìi bi'inènìbò.

9 Nloŋ mə b̄i'inè zi mə Kristo yîi b̄i leè nyweensə ni nìwo aa, kaa à ka yî wa'â bù ɣkwo. Kaa nìwo sì nî àdà'â yî tsu ghu nu bù n̄tswe.

10 Nìwo nya mə à le ɣkwo aa, à le ɣkwo aa a nî innu jî b̄i ɣgàà yî m̄fūùrə. Lâ n̄tswēntiì yîi a tigə ntswe tsîtsòŋə aa a tswe aa a mbo Nwî.

11 Ma mùu ajàŋ tâ nî ki nl̄ogə ɬbiññu ghuu mə nî leè ɣkwo a ni innu jî b̄i n̄tigə ɣki ntswe ntìi aa a mbo Nwî a mum Kristo Yesu.

12 Ma mùu ajàŋ nî tsuu mà'atə tâ innu jî b̄i à ka mbu'utə n̄jyāññu yùù yîi à kwo aa ta ki għirə mə nî ka yu'unə b̄i innu jîi mə n̄jyānu i yè'etə aà.

13 Nì tsuu idigə nû jùu jî tsü a mbô innu jî bi lô mà'atè tâ i tigə nlögə tsî'i tsö njoo ifà'a abî'inti. Nì bañnə mfa ibiinû ghuu a mbo Nwî tsî'i tsö bë bii mə bi fî'isè mêt a mûm nìwo bi kuu a mûm ntswênti, ñki mfa idigə nû juu a mbo Nwî tâ à lögə tsî'i tsö njoo ifà'a innu jî tsinè.

14 Nloj mə kaa mbə innu jî bi wa'ă ni mîdâ'â a mbu'utə bù tswê tsö mə kaa nì sì aa a nji'i mikòrə nòjsè tswe aâ, nì bañnə ntswe aa a mûm ibon yii Nwî a ghîrə a nu bù aâ.

15 Bî'inè aa tigə swoj mə akə aa ε? Bî'inè aa ki ghîrə innu jî bi nloj mə bî'inè sì aa a nji'i mikòrə nòjsè tswê mbañnə ntswe aa a mûm ibon yii Nwî a ghîrə a nu bî'inè aa ε? Kaa mbə a wa'ă maa ajân bê.

16 Nì sì zi mə nì bə fa ibiinû ghuu a mbo ñù tsî'i tsö ibù'u jii i yu'unə aa bon nì tigə mbə aa ibù'u ñû wa mə ni yu'unə aa ε? Kè nì fâ ibiinû ghuu a mbo innu jî bi i ghîrə nì kwokə, kè nì kî mfa a mbo àyu'unə a ghîrə innu juu tsinè.

17 Lâ mbi'ikə a mbo Nwî nloj mə bù bii mə à le mbə noò mò'ç nì bə ibù'u innu jî bi aa, nì tigə ñyu'unə nî innu jya jii mə bi le ndî'ì a mbo bù aa nî ntîi ghuu tsimè aâ.

18 Maa ajân, bi këtè mêt mînkîrə mi innu jî bi a nu bù, nì tigə mbə ibù'u innu jî tsinè.

19 Mə ghàa a mbo bù aa ni mîghàà mîi mə bë ghàà aa, nloj aa ajân yii mə ñiyänû yùù ì bòrə aâ. A le mbə a noò mò'ç aa, nì fâ ibiinû ghuu tsö ibù'u innu nsinj, ñghîrə nî innu jî bi ñghèè naa ni mbii. Tsîtsöñ tâ nì fa ibiinû ghuu tsî'i tsö ibù'u innu jî tsinè a tâ nañsə bë bê bi Nwî bii bi ghîrə

innù jii i tsinə aà.

²⁰ Nòò wa mə nì le mbə ibù'u innù jii bì aa, kaa nì le ɳwa'ā nî ànnû tsu bu bì innù jii tsinè tswé.

²¹ Lâ àbii yii nì le ntswe ni yu à nî àkè, mə nì le si ghîrə innù jii mə atû yuu a tigə ndirə ghu tsitsònjè aa ε? Innù ma jya i lwî'i aa a ni nîwô.

²² Lâ tsitsònj mə bì kêtè mē miŋkîrè mi innù jii bì a nu bù nì tigə mbə ibù'u Nwî aa, àbii yuu a bə mə ni ghîrə innù jii i tsinə aa a nsi mi'i Nwî, ntigə ntswe nî ntswênti yii i lwî'i nîŋkoŋ aà.

²³ Nloŋ mə innù jii bì i tsɔ'ɔ ifa'â yi aa nì nîwò, lâ mîtèŋnè mi tî ndùu mi Nwî mi bə ntswênti yii i lwî'i nîŋkoŋ a mum Kristo Yesu Mmà'ambî yî'inè aà.

7

Ajàŋ yii mə Paul à le mfigìně annū mbə mu Kristo a ni nòŋsè nìyɔ'ɔ aà

¹ Bìlîm bâ mè wà'atè mə nì ka yu'u annù yii mə mə swoŋ aa tâ atû yuu laa ghu nloŋ mə nì ni bè bii nì zi nòŋsè aà. Nòŋsè a tswa ɳù aa wâ noò mə à bùrə a atû ntì aà.

² Bì'inè lögə a nî àlènsè mə nòŋsè a tswa mângyè mbî'i ɳgaà ndoò yî aa a noò yii mə ndoò yî à tswe ntì aà. Lâ bëe mē ndoò yî à kwo yi, boŋ kaa mbê nòŋsè wa'â yi bû ntswa mbî'i ɳgaan ndoò yî.

³ Nòò wa mə ndoò yî à tswe ntì aà, à bë għeġ kî tswe bo ɳumbâjnè yî dàŋ boŋ à bë aa mângye ajirə. Lâ bëe ndoò yî a kwo yi boŋ kaa nòŋsè à si nii bu ntswa. Bëe mə a għeex nyɔ'ɔ a ɳû dàŋ boŋ kaa à si mângye ajirə bë.

4 Aa àjàñə a kí mbə a mbo bù aa mbă biliṁ bâ, nì lèè ñkwo a mum nòñsè ñtsya a njim ibiinu Kristo ta tigə tswe a mbo yu wa mə Nwî à le nyweense ní nìwo aa ta kí fà'a ifà'à yí sigìnè a mûm àfà'à Nwî.

5 Nlon mə nòò wa yii mə bî'inè le sì tswe ntswê yî'inè ñyoŋ ní njyānû yî'inè aa, ìnnù jí bi jii mə njyānû yî'inè i yè'ètè, jya jii mə nòñsè à le mbiiñsè aa, i fa'à ní a nu bî'inè, bî'inè tigə ñghirə ní ìnnù jii mə i zí aa bə ní nìwô.

6 La tsitsòŋ, bi kète mêm nòñsè wa a nu bî'inè, nlon mə bî'inè kwò mè a ní ìnnù jya jii mə bî'inè le mbə ibù'ù ghu aà. Kaa kí'ì bù mfa'a ní ìnnù ñyoŋə aa ní àlwènè nòñsè ya yii mə bi le ñywà'ànè aa, bî'inè bàjnè mfa'a nyònè aa ní ñtwéntìì yî mfi ya a mûm Azwî.

Nòñsè bo innù jí bî

7 Mbə bî'inè swoŋ aa mə akə aa ε? Mə nòñsè à ní ìnnù jí bi aa ε? Kaa a sì la bê. Lâ nòñsè à le mbaa tsuu bə, boŋ kaa mè sì annù yí bi zí. Bî'inè lögə yuà tsî'i tsô àlènsè: Nòñsè à le mbaa tsuu swoŋ mə, "Tsùu ayoo ndîm ghò i ghè'ènè" boŋ kaa mè sì aghè'ènè zí.

8 Nòñsè à le ntstyà ñtswe ní àbwærə nyònè aa a njim ndi'i Nwî jya ntigə mbiiñsè mbuu njoo jí yè'ètè a mbuu mbuu a nu mè. Nòñsè a yî ñtsuu bə aa ìnnù jí bi i nôŋ tsö i kwô.

9 A le mbə a noò mò'ɔ aa mè ní àtu ibiinu gha mè tswéntìì ti nòñsè. Lâ nòò wa mə ndi'i Nwî i le nzí aa, ibi i biinè, mè tigə ñkwo,

10 ñdi'i jya jii i le ntswe aa nì mìfâ ñtswêntiì aa i bâñnè ñtiçgø nzi bø nì nìwo a nî yaa ñgaa yû.

11 Nloj mè ibi i le nyø abwarè yi ntsya aa a njim ndi'i jya mbwe'esø gha nzwitø.

12 La a bø mø nònsø yumbøj à laa màñsø, ndì'i Nwî jya i kî ñlaa mañsø, ntsinø ñkî mbøjø.

13 La a bø mø annù yïi mø a le mbø yï sigìnè aa, a le ntigø nzi bø nì nìwo a mbo mè aa ε? Kaa mbø a ki'i maa ajàñ bø. A le ñghìrø ibi, ñløgø annù yï sigìnè mìfa'a ni yu. Ibi wa i tiçgø ñzi ni nìwo a mbo mè mø tâ bì nañsø nyø ajàñ yïi mø màrø yïi annù nîñkoj à bø aà. Tsø mø a bø laa, ñtsyä a njim ndi'i jya bi di'i àjàñ mø ibi i nañsø nswèrø mbø aà.

Ajàñ mø ibi bo ibøj i tonø ni a nu bø aà

14 Bi'inè zi mø nòñsø à tswe aa a mbo ìzwî ji'inè. Lâ mè bâñnè mbø ñû ñjyänû, yïi mø bi fee a gha a mbo innù jî bi tsø àbù'ù.

15 Kaa mè sî annù yïi mø mø ghìrø aa nañsø ñzi tâ àtû ya laa ghu nloj mø kaa mè sî annù yïi mø mø kòñø a ñghìrø aa ghìrø, la mbâñnè ñghìrø aa bø ànnù yïi mø bàà aà.

16 Mbø a bø yïi mø mø bàñnè ñghìrø bø annù yïi mø mø sî kòñø aa boj mø bïi aa mø nòñsø à bòñø.

17 La a bø mø kaa annù ya aa à sî mø bu ñghìrø, a bàñnè ñghìrø ibi wa mø i tswe a nu mø aà.

18 Nloj mø mø zi mø kaa ànnù yï sigìnè yï tsu kaa a sî a nu mø tswê, là' à tsi'i a mûm ñjyänu mø. Mø tse ki yè'ëtø a ñghìrø ànnù yïi mø a ku'unø aa, la kaa wa' à nì mìdà' à a ñghìrø tswê.

19 Nloj mə kaa mè sì innù jī sigìnè jīi mə mə yè'ètə a ñghirè aa ghirè. Mə bâjnè ñghirè aa jī bi jya mə kaa mè sì kònjə a ñghirè aà.

20 Mbə a bə yii mə mə ghirè aa annù yii mə mə sì kònjə a ñghirè aa bəə boj kaa sì mə bu ñghirè, a bâjnè ñghirè ibi wa mə i tswe a mûm nu mə aà.

21 Mè tigè nyə a bə nòjsè mə mə yi ghèø ghirè annù yii sigìnè aa, ibi i bâjnè ñkhə nzí a abô.

22 Nloj mə mə doritə a nyōj nòjsè Nwî a mûm ntii mè,

23 lâ a nî idigə nu ja tsim, nòjsè yî dàn a bâjnè ma'a nî nòjsè wa mə à tswe a mûm ntii mè aa nî ntsò, ñghirè naa a nî àbù'u nòjsè ibi wa yii mə i tswe a nî idigə nu mè aà.

24 WEE ñgi'ì yà aa ε! A gha a mbo ñjyänû nìwô yù aa a ka kwærə wo aa ε?

25 Mè fâ mb̄i'ikə a mbo Nwî nloj ñgaa Mmà'amb̄i yî'inè Yesu Kristo! Aâ àjànjə mə mə tigə ntswe aa â yûlā: A nî ñkònjə yà, mə fâ'a nî a mbo nòjsè Nwî wa a mûm àtu mè, lâ ñjyänû yà ì bâjnè m̄fa'a nî a mbo nòjsè ibi.

8

Ajaŋ mə yù a tswe ntii a mûm Azwî Nwî aà

1 Kaa mbə bi wa'ă isa'a tsitsòj bû ñniñ a nu bə bii mə bi tswe a mum Kristo Yesu aà.

2 Nloj mə nòjsè Azwî wa mə a fa ntswéntii a mum Yesu aa, à ghirè mə mə tâ mè fe'ε a mum nòjsè yii mə a zî aa nî ibi bo nìwô aà.

3 Nwî à le ñghirè annù yii mə kaa nòjsè à le ñwa'ă ñghirè zi nloj mə njyanû ñùmìsòj ì bòrê

aà. À le ntoo Mû yî, a sigè nlògè marè ñùmìsònyi mè a ghîrè ibi aa mè tâ à tigè ayoo mmà'anwî a nsî'itè ibi bê. Ma mùu ajàñ à le ntigè nsa'a ibi njyänû.

⁴ Nwî à le ñghîrè ma mùu ajàñ aa mè yu lwensè annù yî tsinè yî mè nôjsè a lòò a mbo bî'inè bii mè bi tswe ntswéntîì yî'inè a mûm Azwî kaa wa'â tswê ñyonjè aa bê njyänû aà.

⁵ Bè bii mè bi tswe ntswéntîì yàà a mûm njyänu aa, bi te'ë atû yaa laa nî ìnnù jîi mè njyänû yàà i yè'ëtè aà. Lâ bè bii mè bo tswe ntswéntîì yàà a mûm Azwî aa bi te'ë atû yaa laa nî ìnnù jîi mè Azwî a yè'ëtè aà.

⁶ A nte'ë atû yo a nî ànnù yîi mè njyänu i yè'ëtè aa, à nî nìwô. Ntè'ë atu nî ànnù yîi mè Azwî lòò aa, à nî ntswéntîì bo mbɔɔnê.

⁷ Nù yîi mè à te'ë atû yi a nî ìnnù jîi mè njyänû yî i yè'ëtè aa, à nî ñgàñkìbàa Nwî, ñlonj mè kaa à sì nôjsè Nwî yu'unø; a nswoñø annù nîñkonj, kaa mbø a wa'â te'ë ñløø.

⁸ Bè bii mè bi yu'unø njyänû yàà aa, kaa mbø bi wa'â annù yîi mè a bòñè Nwî aa ghîrè.

⁹ Lâ kaa nî sì aa a mûm njyänu tswê, nî tswe aa a mûm Azwî, mè mbø a bø tsî'i annù nîñkonj mè Azwî Nwî a tswe a nu bù. Nù yîi mè à sì nî Azwî Kristo tswê aa kaa à sì ñû yî bê.

¹⁰ Lâ, mbø Kristo a tswe a mum bù, ka mè njyänû juu i kwokø nlonj i ibi aa, boñ ïzwî juu i tswéntîì nlonj mè Nwî à ghîrè mè ìnnû juu i tsinè aà.

¹¹ Mbø Azwî Nwî wa yîi mè à le nyweensè Kristo Yesu nî nìwo aa a tswe a mûm ntîì bù boñ

yu wa mə à le nyweensə Kristo Yesu aa, à ka fa ntswēntìì a mbô ñyjānû yùù yili mə mbə i kwo aa, i tsyā aa a njimə Azwī yi ya mə a tswe a mum ntii bù aà.

¹² Maa ajàŋ bilim bâ, kaa b̄i'inè sì aa ibù'ù a mbô ñyjānu bə, a ɳka ntswe ntswēntìì ȳi'inè ñyoŋ aa ajàŋ yili mə njyanû ȳi'inè i figitə aà.

¹³ Nloŋ mə mbə b̄i'inè ka ntswe ntswēntìì ȳi'inè ñyoŋ aa ajàŋ yili mə njyanû ȳi'inè i figitə aa, bəe boŋ b̄i'inè ka kwo, lâ a njimə Azwī, mbê b̄i'inè zwitə innu jii mə ñyjānu i yè'ètə aa, bəe boŋ b̄i'inè aa bâjnə tswe bitiì.

¹⁴ Bè b̄itsim bii mə Azwī Nwī a tsyàsə aa, à ni bɔc b̄i Nwī.

¹⁵ Nloŋ mə kaa nì le wa'ă aa àzwī yili mə a ghîrə mə nì bə ibù'ù tâ nìbɔ'ɔ bu ɳka ntswa ghu aa, kwærə. Nì le mbâŋnə ñkwærə aa àzwī yili mə a ghîrə mə tâ nì bə bɔc b̄i Nwī aà. B̄i'inè yi ntɔŋnə mə, "Abba! Taà ghà!" aa, b̄i'inè tigè ntɔŋnə aa ni mìdà' à mi Azwī,

¹⁶ a bə Azwī Nwī yumbɔŋ mə bô àzwī ȳi'inè swoŋə ni mə b̄i'inè bə aa bɔc b̄i Nwī.

¹⁷ Mbə a bə yili mə b̄i'inè bə aa bɔc b̄i Nwī, bəe boŋ b̄i'inè bə aa b̄ijì b̄i nda b̄i Nwī, mbə b̄ijì b̄i nda aa b̄i'inè b̄i Kristo, mə mbə b̄i'inè ki ɳka mbii ɳgi'i b̄i'inè b̄i Kristo, tâ b̄i'inè nìbò yi ɳki ñkwærə nîgha' à.

Nîgha'a nii mə b̄i'inè be aà

¹⁸ Mè wà'atə mə kaa ɳgi'i yili mə b̄i'inè yə tsîtsòŋə aa kaa i sì kɔ'ɔ ɳkù'ùnə a ni nîgha'a nii mə Nwī à ka yili f̄isə dì'i a mbo b̄i'inè aà.

19 Nj̄i nòò wa mə Nw̄i ka ȳi d̄i'i b̄o bi n̄i n̄si n̄i n̄si aa, i yan̄e n̄i n̄joò ts̄im j̄ii mə à le nnañsə aa si'i si'i, bo tiḡè mb̄e.

20 Nloñ mə a le ñkòñ Nw̄i mə yu niñ isa'a a n̄u n̄joò ts̄im j̄ii mə à le ñnañsə aa tâ i tiḡè mb̄e njoo adàñè àdàñè, kaa a le wa'ă njoo jya kòñè. Ka mə Nw̄i à le ñghirè laa, bi le si be annù ȳi siḡinè,

21 n̄loñ mə tsi'i njoo mà jya mə Nw̄i à le nañsə aa, i ka ȳi f̄e'è a mum n̄iwo n̄i mə n̄i ghirè i kwô mb̄we aa, i tiḡe f̄e'e t̄eø atu bo n̄i n̄igha'a n̄i w̄e n̄i b̄o bi Nw̄i.

22 Nloñ mə b̄i'inè zi mə, n̄zi nywe'e ts̄itsòñ, n̄joò ts̄im j̄ii Nw̄i à le nañsə aa, i dùmè, n̄yu'u n̄i n̄yàñè ts̄o maburè ȳii mə à ts̄iḡè aà.

23 Lâ kaa s̄i tsi'i n̄joò ts̄im j̄ii mə Nw̄i à le nañsə aa b̄e mə i yu'u nyan̄è; tsi'i b̄i'inè b̄ii mə b̄i'inè kwèrè mə Azw̄i Nw̄i tsi'i ts̄o m̄itèññè mi n̄tsyàmbii aa, b̄i'inè kii ndumə a mûm mb̄iññu ȳi'inè a ajàn ȳii mə b̄i'inè yu'utə n̄i mə tâ Nw̄i à yi nl̄ḡe ȳi'inè a n̄i b̄o bi, ntiḡe ñghirè mə tâ m̄ib̄i mi nû mi'inè m̄itsim m̄i fe'e a atsañè.

24 Nloñ mə àjàñè mə Nw̄i à le nyweensə ȳi'inè aa b̄i'inè ka tiḡe k̄i be. Kaa b̄i'inè s̄i ayoo ȳii mə b̄i'inè be aa ȳe. N̄u ȳii mə mb̄e a bû ñka mb̄e ayoo ȳii mə a ȳe aa, à n̄i w̄o aa ε?

25 Lâ mb̄e b̄i'inè ka mb̄e ayoo ȳii mə kaa b̄i'inè s̄i ȳe aa boñ b̄i'inè ka tswa ntìi ȳi'inè i k̄i yu'utə.

Ajàñè mə Nw̄i a nàñsə ndi'i ib̄oñ ȳi aà

26 Aâ àjàñ ȳii mə Azw̄i Nw̄i a kii n̄zi ñkwetə n̄i ȳi'inè b̄ii b̄i'inè b̄oñ aà; nloñ mə kaa b̄i'inè s̄i innù j̄ii mə mb̄e b̄i'inè kâ ñtsa'atə Nw̄i mb̄etə aa

zî, la Azwî yumbœj a tsa'atè nî Nwî a atu bî'inè nyø'ø, ntsaa nî tswegè, a nî mânjî yïi më kaa mbø bî wa'â nî nìghàà nî ntsù swoñjè.

²⁷ Yu wa më a nañsø nlœo nî ìnnù jïi i tswe a mûm ntîi bè aa, à zî àmðòntè yïi a tswe a atû Azwî aa, nloñ më Azwî a kii ntsa'atè nî Nwî a atu bè bî Nwî, nìyonjè aa a nî ìnnù jïi më Nwî a lòò aà.

²⁸ Bî'inè zi më a nî ìnnù tsim jïi më Nwî a ghîrè aa, a fà'â aa më tâ i zi nî ïbòñ a mbo bè bii më bî kœñjè yi aà, là'â bê bya bii më à twòñjè waa nyonjaa a njîm ñkà'â yïi aà.

²⁹ Bè bya më Nwî à leñ mìfoo nzi ntsø'ç aa, à le ñkî ntanjtø nløø më tâ bì tigø mbø tsî'í tsô Mû yï, tâ Mû yï wa a tigø mbø ntsyàmbïi a titîi bco bî ma bî ghà'atè.

³⁰ Bo ma bya më à le mfòò ntanjtø nløø aà, à le ntigø ntwoñjè; bo ma bû më à le ntwoñjè aa, a ghîrè ànnû yaa a tsinè, bo ma bya më à le ñghîrè ànnû yaa a tsinè aa a tigø mbii më bo bì Mû yï yi ñkuu wa mûm nìgha'a yu.

Akògnè Nwî ntsya a njîm Kristo Yesu

³¹ A nî ìnnù ma jû tsim mìbø bî'inè tigè ñswonjè aa më akø aa ε? Mbø Nwî a tswe bi'inè nì bo a yi'inè aa a tigè mìmœñtø wo aa ε?

³² Tsi'í Nwî wa më à le ñwa'â a njoñ mû yï wa liñ, mbaññø mfa yi më à yi ñkwo a atu bî'inè bitsimè aa, àa wa'â kì ñka mfa njoò tsim a mbo bî'inè bo bì Mu yï wa aa ε?

³³ Aa wò më mbø a niñ ïsa'a a nu bè bii Nwî tsø'ç a nì bi bê aa ε? Aa tsî'í Nwî më a ghîrø më tâ ìnnù jyaa i tsinø.

34 Aâ wò mè mbə a nîj ñjò a nu bo aa ε? Aâ Yesu Kristo, wa mè à le ñkwo aa, ññjø, yu wa mè bì le mbìñnsø a niwo, a tigè ñtswe a mbèè ñìkwæe Nwî nî mìmà'à, ntsa'atø nî Nwî atu bì'inè aa ε?

35 Aa wò mè mbə a yâtè yi'inè bì àkòñè Kristo aa ε? Mbə a bə aà ñgí i yí ñdîrè ñdirø, kè ìnnù jíi i yanø yi'inè aa, kè àjàñø bì tsɔ'c akòrø yi'inè aa, kè ñjí yíi i kùu a ala'a aa, kè àjàñ yíi bì'inè boñ itsè'è jí wè'è aa, kè àjàñ yíi bì'inè tswe a ntsú ñìwo aa, kè àjàñ mè bì lòo ñkwyé atû yi'inè nì munwi aa ε?

36 Aâ àjàñ yíi mè bì ñwa'anø a mûm àñwà'ànø mø,

"Nloñ ñkwitû gho, bì zwitø nî yi'i njwî tsìm; ñlentø nî yi'i tsö ñbinjèrè jíi mè bì lòo ñwà aà."

37 Ñgañ, a mûm ìnnù ma jû tsìm, bì'i nàñsø mè ñtsya ntsò, nyøn aa a njøm yu wa mè à le ñkòñè yi'i aà.

38 Nloñ mè mè nàñsø nzi mø, kè niwo, kè ñtswéñtì, kè baangel, kè ïdà'à jíi i sa'a mbi yù aa, kè ìnnù jíi mè i tswe tsîtsòñ aa, kè ìnnù jíi i ka yí zì aa, kè ïdà'a tsìm,

39 kè ñjoo jíi i tswe a ndøñ a aburø aa, kè ñjoo jíi i tswe a nsye aa, kè àyoò tsu yíi mè a tswe fàa mbi aa, kaa mbə a wa'à yi'inè bì àkòññè Nwî yíi a tswe a mûm Kristo Yesu Mmà'ambi aa yàtè.

9

Nwîñgòñ bo bì bê bi

1 Annù yíi mè mè swoñ aa, à nî ànnù nîñkoñè, mè laa mbə ñjû Kristo, kaa wa'ă nàâ ìnnù tswæè.

Ntiì gha yili i sa'a nî gha a mûm Azwî Nwî i nî àyefé yâ.

² Ajøjnè yî wè a tswe a mûm ntii mè, mè kiì nyu'u nî nyañê ti mè a ntii mè.

³ Mbi'i ñgaa bîlîm ba, ñgwè'è yà, boj mè le mbaa nyè'ètè mè bì niñ ndòò a atu mè, kè mè bì ki nyatè gha bî'i Kristo nloj ñkwitû waa.

⁴ Bo laa mbø baIsrael, à le mbø bo mè Nwîngònj à le nlògè waa a ni bøò bi ñki ndi'i nigha'â ni a mbo bo, ñwarø akàà bo bo, mìfa nôñsè a mbo bo, bo tswê ni mânji mìmii Nwî yili à kù'ùnø aà, ñki ntswe nî innù jii mè Nwîngònj à le ñkà'â aà.

⁵ Bo le mfè'è aa a nu bítà bi bîtaà bî'inè bya, Kristo tsö ñùmìssønj à le ñki mfe'e a ñgwè'è bo, bî'inè ka ñgha'asø Kristo yili mè à ni Nwîngònj yili a bu'utø bê bïtsimè aa nîñkoñè.

⁶ Lâ kaa mè si swoñø aa mè kaa Nwî à sì nighàâ ni lèè nloj mè kaa à sì bê bïtsim bii mè bì fe'e a ñgwè'è baIsrael aa bø mè à ni baIsrael bi annù nîñkoñè.

⁷ Kaa wa'ă bøò bi Abraham bïtsim bø mè à ni bøò bi, lâ Nwîngònj a swoñ a mbo Abraham mè, "Ntsya a njîm Isaac, bi ka yî tigø twoñø ñgwè'è yò a nî ïkùmê ghô."

⁸ Ma yû a dì'i aa mè kaa à sì bøò bïtsim bii mè bì jwe a mûm ñjyânu aa bø mè Nwîngònj à lògø a ni bøò bi; à bâjnø nlògè bya bii mè à le ñkà'â nloj ñgaà yàà aà.

⁹ Nloj mè Nwîngònj à le ñghìrø ñkà'â yî ya aa lalà, "Nòò à ka tsyâ bû kî kù'ù lâlâ, tâ mè zì tâ Sarah à jwe a mûmbâjnè."

10 Kaa a burə tì mè, a mbü ḥghèè ghu, nòò wa mə Rebecca à le ntswe nì bɔɔ bya bi baa a ato'o yu, mə â le njwe ḥñ yí mɔ'ɔtə, taà yí'inè Isaac aa,

11 a ḥghirə mə ajàŋ yii mə Nwîŋgòŋ à le ntsɔ'ɔ bê bi aa tâ à bə a atanjtè Nwî, kaa wa'à yònə̄ aa bə nî àfà'à yii ḥñ fà'à aa, tâ à bə bê ntsɔ'ɔ Nwî,

12 Nwîŋgòŋ a swoŋ a mbo ñdè wàà mə, "Yí n̄tsyàmbi à ka yi ki fà'à a mbo yí àyòn̄tè." A le nswonjə ma yû aa mbɔŋ tâ bì yi njwe waa, kaa bo burè tì annù yí tsu għirè, kè yí siginè kè yí bî.

13 A ajàŋ mə bi ki mbù ḥñwa'anə a mûm aŋwà'ànè Nwî aa mə, "Mè le ḥkòŋ̄ Yacob, m̄baa Isac."

14 Mbê bî'inè swoŋ aa mə akə aa ε? Mə Nwîŋgòŋ a ghirə annù yîl a sì tsinè aa ε? Kaa mbə bî'inè wa'à maa ajàŋ swoŋ̄.

15 Nloŋ mə à le nswonj a mbo Moses mə, "Mə ka ko mìlìjnè ḥñ yîl mə mə kòŋ̄ a ḥko mìlìjnè yí aa,

i kii jəŋnə a nu ḥñ yîl mə mə kòŋ̄ a njèŋnə ghu nu aà."

16 La a bə mə, kaa ḥko mìlìjnè Nwî i si aa a nj̄m ḥkòŋ̄ ḥñ kè ifà'à ḥñ yonjə, i yòn̄ aa tsi'i a nj̄m ḥko mìlìjnè yí.

17 Nloŋ mə aŋwà'ànè Nwî a le nswonj a mbo Pharoah mə, "Mè le ḥghirə gho a nì mfò aa mə mə dì'ì mida'a ma a nu wò, i ghirə tâ bì zi iķum gha a mbî n̄tsim̄.

18 A di'ì mə Nwîñgòŋ a ko mìlìñnè ñù yii a kōŋ
ñko aa, ñkiñ ñghirø ntìi ñû yî mò'c i titi nî ñkòññê
yî.

Alwîñtçøñø Nwî ni ñko mìlìñnè yî

19 Lâ nî ka betø gha mə, “Mbê Nwîñgòŋ a bû
ñtigø mfîrø ñû aa mə akø aa ε? Mbê wò a tuu
ànnù yii mə à kòŋø aa ε?”

20 Lâ wò ñûmìsòŋ, ò bø aa wò, a ñka mbetø
mìghàà a mbo Nwî aa ε? Mbê àntòò nsye a betø
a mbøò yî mə, “O bøø gha bø lâlâ aa a ya aa ε?”

21 Mbøò bântòò wa, à sì nî àdâ'à a atû àbøò ya
tswê, mə mbø a lögø àtâà yî fùùrø mbøø bântòò
ghu bi baa, nløø yî mò'c nî àyârø àntòò, ñki nløø
yî mò'c tsî'i nî àntòò àdâñø àdâñø aa ε?

22 Aâ àjâñø mə Nwîñgòŋ a fâ'à aà, à le nløò mə
yu dì'ì alwîñtçøñø yî i kiiñ ghîrø tâ bì zi mîda'â mi,
lâ à le ntswa ntìi yi a nu bø bii mə à le sì lwîsø
ntøø a nu bo aa, bo kî ntswø nî ñkwø aà.

23 A le ñki nløø mə yu dì'ì nîgha'â ni nî wè, nîi
à le nswî'i a nu bo bya bii mə bo nî njoo jii mə
a ko mìlìñnè waa aa, là'â bo bya mə à tâñtè mê
mə bo yi ñkwørø nîgha'â ni aà.

24 Nloñ mə bî'inè laa ñki ntswø a titiñ bø bii mə
à le ntwoñø aà, kaa bî wa'â aa tsî'i a titiñ baYuda
fe'ë, bî kî mfë'ë a titiñ bîtìzì Nwî. Mbø a bø aa
ajâñø mə Nwî a fâ'â aa boñ mbø a wa'a ajâñ mə
yu kçñø ñghîrø aa ghîrø aa ε?

25 A nî ajâñø mə à swòñø a mûm àñwà'ànø
Hosea mə,
“Bø bii kaa à le ñki'ì bă bø aa,

mè ka twoŋə ni 'bě bâ.'

Yu yii mə bi le si twoŋə ni 'kaa mè sì kɔŋè aa,'
mè ka twoŋə ni "Mbèè ñtiì yà."

26 Tsi'i maa adigə mə Nwì à swònə a mbo bo mə,
'Kaa nì sì bê ba bə aa'
maa adigə bi ka yí tigə twoŋə waa a nì bɔɔ
bi Nwîngòŋ yii à tswe ntìì aà."

27 Yesaiah à le ɳki nyə'ə nloŋ ɳgaa Israel
ñswonj mə, "Ka mə bɔɔ bi baIsrael ka yí gha'a
i kù'u tsi'i tsö àwànə ɳki aa, bi ka yí yweensə aa
tsi'i mbùmtè."

28 Nloŋ mə Mmà'ambi à ka yí ghèsə tsərə isa'a
mbi yù aa tsi'i nili'i nì li'i a nì lunə.

29 Ajànə mə Yesaiah à leè ɳki nswonj a mbii mə,
"Mmà'ambi ntsü ntsò à le mbaa tsuu yi'inè nì
ɳgwè'è yí mò'ɔ mà'atè,
boŋ à le ɳghirè bi'inè tigə tsö Sodom
ɳki mbə tsö Gomorrah."

Israel bo bì ñtoo yí ñsigìnè yâ

30 B'iñè lòò aà ñswonj mə akə aa ε? Mə bìtì
zì Nwì bii mə kaa bi le ntε'ε wa'à mitìì myaa ka
ɳgaansə a ɳghirè ànnù yii a tsinə aa, bi baŋnə
ñtsisə ìnnù jyaa i tsinə a nsi mi'i Nwì, ñtsya a
ñjimē àbìintì;

31 lâ baIsrael bii mə bo le si bâŋnè ñlɔɔ nì a
nlèø nòŋsè tă ghirè tâ ànnû yaa tsinə a nsi mi'i
Nwì aa, kaa bo le ɳwa'à nòŋsè wa bâŋnè ñlèø ta
tâ ìnnû jyaa tsinə.

32 Mbə bi betə mə a tigə ɳghirè akə mə bo wa'ā
nòŋsè wa lèø tâ ìnnû jyaa i tsinə aa ε? Nloŋ mə

kaa bo le ɳki'ì aa a nj̄m àb̄intii ka nyonə. Bo le mbàŋnè ɳka nyonə aa bə a nj̄m ìnnù jii mə bo le sì ghîrè aà. Maa ajàŋ bo le ɳkwàntè wa n̄i ɳgò'ò ntùmê àkòrè yâ.

³³ A ajàŋ yii mə bi ɳwa'anə a mûm àŋwà'ànə Nw̄i mə,
“Yê n̄i, mə nòŋsə ɳgò'ò a Sion,
mə bə aa k̄i kwàntè ghu,
a bə àlânsə ɳgò'ò mə a ka ghîrè bo wo.
Lâ ɳù n̄tsim yii à n̄iŋ ntii yi ghu nu aa, kaa bi ka
ȳi wa'ā atû yi dîrisè.”

10

¹ Boɔ bi maà, mə yè'è tsi'ì n̄i ntii ghâ tsim, ɳki n̄tsa'atə n̄i Nw̄i a atu bə ba baIsrael mə tâ bo ȳi nyweenə.

² Nloŋ mə mbə mə biŋ àyəfə nloŋ ɳgaa yàà mə bo naŋsə ntii n̄i ànnù Nw̄i kaa wa'à mânj̄i yii à kù'ùnə aa bàŋnè n̄zi.

³ Tsō mə kaa bo s̄i ajàŋ yii mə Nw̄i a ghîrè annù bə a tsinè naŋsə n̄zi aa, bo bâŋnè n̄lɔɔ n̄i ɳghîrè tâ ànnù yaa tsinə n̄i àtû yaa. Kaa bo le ɳwa'à mi:b̄iŋ mi n̄u myaa sigisè m̄fa a mbo Nw̄i mə tâ à ghîrè ànnù yaa tsinə.

⁴ Nloŋ mə nòŋsə à le nlw̄i'ì aa a nu Kristo, mə tâ ɳù n̄tsim yii mə à n̄iŋ ntii ȳi ghu nu aa, Nw̄i a ghîrè ìnnù ji i tsinè.

Mbə ɳù n̄tsim à tse nyweenə

⁵ Moses à le nswoŋə nloŋə annū ajàŋ yii mə mbə ìnnù ɳu tsinè ɳyoŋə ajàŋə mə a lèè nòŋsə

aa mə, “Bè bii mə bi lèè nôñsè aa bi ka yĩ tswe
biññ i yònjè aa ajàñjø mə bi lèè nôñsè wa aà.”

⁶ Lâ ànnü ajàñjø yii mə ànnù bê a tsinø nyonjø aa
nî àbñintññ yaa aa a swoñjø ni mə: “Tsuu a mûm
ñtiññ wò swoñjø mə, ‘Wò à ka kɔ'ɔ ghèè a aburø aa
ε?’” (Ma la a bø mə wò à ka kɔ'ɔ lògè Kristo sigø
ni ghu a nsye le?)

⁷ “Kè ‘Wò à ka sigø ala'a bìku bi bê aa ε?’” (tă
sigø lògè Kristo i kɔ'ɔ ni ghu).

⁸ Lâ a bàññø ñswoñjø aa mə akø aa ε? A swoñjø
aa mə,
“Wa ñighàà nya ni tswe ñkòòntè a mbèè wò;
ni tswe a ntsú wò ñkiñ ntswe a ntññ wò,”

là' à tsiññ ñighàà ni Nwí nya mə bì'i swoñjø,
ñswoñjø ni mə tâ bè niñ ntññ waa a nu Nwí aà.

⁹ Nloñ mə ò bø kì swoñjø ni ñtsû gho mə, “Yesu
à nî Mmà'ambi,” i kiiñ bii a mûm ñtiññ wò mə Nwí
à le nyweensø yi ni ñìwo, boñ ò ka yweenø.

¹⁰ Nloñ mə ñù a bii aa a mûm ñtiññ yu Nwí a
ghirè ànnù yi a tsinø, a kiiñ ñswòñjø aa ni ñtsû
yi nyweenø.

¹¹ Àñwà'ànè Nwí a swoñjø mə, “Kaa ñù tsù yii à
niñ ntññ yi ghu nu aa, kaa mbø bi wa'ã atû yi
dirisè.”

¹² Kaa bi si a ñû tswerø, kè ò bø ñù baYuda, kè ñù
baGrikia; Mmà'ambi à bø Mmà'ambi aa a mbo
bè bìtsìmø, ñkiñ nswi'i niñ àfù'û yi a nu bè bìtsìm
bii mə bi twoñ nii aà.

¹³ Nloñ mə àñwà'ànè Nwí a swoñjø mə, “Ñù ñtsìm
yii mə a twoñ ïkum Mmà'ambi aa à ka yweenø.”

14 Lâ m̀bê bè kâ ntwoŋ ikūm yi aa mə akə, mə mbə bo tuu ntìi waa ghu nu niŋə aa ε? Kè mbə bo tigè nniŋ ntìi waa ghu nu aa mə akə mə mbə a bə mə bo lēe wa'ā annū yi yu'u aa ε? Kè m̀bə bo yu'u aa mə akə ti gh̄e mə bo tswe n̄ ȳu yii à ka swoŋə aa ε?

15 Kè m̀bê bè kâ nswoŋə aa mə akə mə mbə bi tuu waa too aa ε? Tsō ajàŋə mə bi ȳwa'anə mə, "Yə n̄i ajàŋ mə m̄kòrè mə bē bii mə bi z̄i n̄ ntoo ȳi nsigìnè aa mi bɔ̄ŋ mbə!"

16 Lâ kaa bē b̄itsim burə t̄i ntoo ȳi nsigìnè ya kw̄erè. Nloŋ mə Yesaiyah à swōŋ mə, "Mmà'amb̄i, ȳu yii mə à bii mə ntoo yii mə b̄l'i swoŋə aa à n̄ wò aa ε?"

17 Ma mùu ajàŋ, àbiinti a yōŋə aa a nj̄imə ànnù yii bi yu'u aà, ntoo ya mə bi yu'u aa i bə aa annù yii bi swoŋə nloŋə Kristo aà.

18 Lâ, mə tigə mbetə mə, bo lēe ȳwa'ā yu'u aa ε? Tsi'i annù n̄iŋkoŋ, bo lēe ȳu'u, nloŋ mə àŋwà'ānə Nw̄i a swoŋ mə,

"Nj̄i yàà i le mfè'è ȳgheε bi yu'u a idigə tsimə, ntoo yàà i gheε ȳywe'e a nlwīi m̄b̄i."

19 Mə bû mbetə mə, baIsrael le ȳwa'ā naŋsə ȳu'u aa ε? Moses à lēe m̄foo nswoŋ mə,

"Mè ka gh̄irə tâ n̄ tigə ȳgh̄e'ənə bē bii kaa bi s̄i te'ε ȳku'unə mə mbə bi ntwoŋə n̄ àtoo aà;

mè ka gh̄irə tâ n̄ tigə nlwisə n̄ n̄t̄iŋ a n̄ àtoo yii mə à tswē ijiŋtə bē ghu aà."

20 Yesaiyah a bû nswoŋ ts'i'i n̄t̄i mə,

“Bè bii mə bi le ɳkaa wa'à gha ka nlɔɔ aa, bi le nyø ghâ;
mè le ndì'i ibileenû gha a mbo bè bii kaa bi le sì wa'à nì gha betè aà.”

21 Lâ a ɳghèe a nî baIsrael, a swoŋ mə, “A ɳgòŋ bìnòò bïtsim, mə le nsàntë mbo ma, ntwoŋe nî bè bii mə bi le mbø ɳgàŋatì atu, ɳkii nligitë nî ànnù yii mə mè le sì swoŋe aà.”

11

Nko mìlìŋnè Nwì a nu baIsrael

1 Mə tigø mbetø aà mə a bø mə Nwìŋgòn à tuù mêm bii bê aa ε? Kaa a sì maa ajàn bê! Mè a nî ìtu ibileenû gha, mè laa mbø ɳû baIsrael, mbø mu Abraham, mfe'ε aa a atsø Benjamin.

2 Kaa Nwìŋgòn à burø ti bê bii mə à le ntsɔ'ɔ a mbii mbii aa tuù. Nì sì annù yii mə àŋwà'ànè Nwì a swoŋ nloŋ ɳgaa Elijah zi aa ε? Wa adigø àŋwà'ànè mə a ghàà nloŋ ajàn mə à le nyø'è a mbo Nwì nloŋ annù yii baIsrael għirø aa ε?

3 A le nyø'è nswøŋ mə, “Mmà'ambî, wa bi zwitè mə ɳgäntoò jo tsimø. Bo kì mə nsa'a mikentø mi mɔ'ɔ mi mà'â wò, a tigø mburø tsi'i mè mè. Bo kì mìbu nlòò nî nzwitè mè.”

4 Lâ Nwìŋgòn à le nkwi'i għu mbo aa mə akø aa ε? A le nswøŋ għu mbo mə, “Wa mè lèò mə bē ntsù'ù ji sàmbaa bii mə kaa bi burø ti aku'utø yaa a nsi Baal swêtè aa a nî bâ.”

5 A ki mbə a ɳgɪŋ ɳgɪŋ tsîtsòŋ mə mbùmtè bê
i burə ntswe ghu jii mə Nwî à tsò'c a nj̄m ɿbòŋ̄ê
yi.

6 Nloŋ mə à le ntsɔ'c waa aa a nj̄m ɿbòŋ̄ê yi,
kaa à le ɳwa'a aa a nj̄m̄ ifà'à yî tsu mə bo fa'a
yònjè, à bə yònjè aa a nj̄m ifà'à yîl mə bo fa'a aa
boŋ kaa à s̄ ɿbòŋ̄ Nwî bû mbə.

7 A tigè ñdi'i aa mə kaa baIsrael le wa'a ayoo
yîi bo le si lòò aa yə aa ε? Tsi'i annù nîŋkoŋ̄è,
à le ɳki mbə tsi'i mbùmtè jii mə Nwî à le ntsɔ'c
aa mə bi le ɳkwərə. A mbo àbùgè bê, bi għirè
mànti iż-żgħiex tħi,

8 a ajàŋ yîi mə àŋwà'ànè Nwî a swoŋə aa mə,
“Nwîŋgòn à le mfa azwî yîi mə a le mfîi atu yaa
aa a mbo bo,

mə tâ mi'i myaa ka nyə idigə kaa wa'ā kî
nyə,

itōjnè jyaa kî nyu'u nî ɿnnù kaa wa'ā kî
nyu'u,

i yî kɔ'c ywe'e sîi.”

9 David à le ɳki nswonj mə,

“Tâ bî ka bentə nî bîmâtaa â bo aa ɳkwokə ghu,
ɳki ntswetə nî waa â bo aa naŋə a ataa
a noò yîi bo ji mikdôô myaa aâ,
tâ bo aa ɳkwantə ɳwòkè, tâ ñjò aa ɳkuu a bâa
bo.

10 Tâ bî ma'a afè'è a mi'i bo tâ bo tsuu idigə bû
ki yə,
tâ ñj̄m jyaa tigə nto'o nî ɳgi'i a ɳgòn bînòò
bîtsim̄è.”

11 Mè tigè mìbetè ni mè bo kwàntè mê aa kwàntè ñwo nîjkonj aa ε? Ngaj, kaa a sì maa ajàŋ bô! Lâ àjàŋe mè bo fansø annù aa, a banjø ñghîrè Nwî a yweensø bîtìzî Nwî, tâ tâ baYuda tigè ntswe nî àghè'ënø.

12 Mbø a bø mè àfânsønnù yaa a banjø nzi nî afù'ù a mbô mìbî ntsim, àdîgè yii mè bo wo ghu aa a bâjnè mìbø afù'ù bîtìzî Nwî, boŋ à sî annù yî wè bø mè mbø bi bu nlògè waa fu bitsimè aa ε?

Annû ajàŋ Nwî à le nyweensø bîtìzî Nwî aà

13 Mè tigè ñghaa tsîtsøn aa a mbo bù bîtìzî Nwî. Tsî'i tsö ajàŋ mè mè ni ñgàñntoò Kristo a mbo bîtìzî Nwî aa, mè ka ñentø ifà'â gha i ghîrø tâ ì tinsø,

14 tâ tâ bìlîm ba baYuda tâ bì ka ñghø'ënø mè mìbø mè yweensø waa bî mɔ'ɔ aa ε?

15 Mbø a bø mè ajàŋø mè bi le ntuu waa, a le ñghîrø mè tâ Nwî bo bì mìbi bu mbòònsø fu, bøø boŋ ajàŋ yii mè Nwî aa bû kwerø waa fu aa a ka wa'â tigè mìbø aa tsö bo yweenø aa a niwo aa ε?

16 Mbø a bø mè ñkùgè àbaa yî ntsyàmbîi ya yii mè bi fa a mmâ'a Nwî ghu aa ì laa màñsø boŋ ñkyâ àbaa ya ntsim ì ki nlaa mañsø; mìbø a ki mbø mè mìngànj mi ati mi laa, boŋ ñtaa iti jya i ka kii laa.

17 Mbø a bø yii mè bi fa'a ntaa iti jî mɔ'ɔ a nî àti olive yii mè a tswe a mûm ñsòò, mìfa'a nlò'òsø, ñghëe nlògè ghuu, bii mè nî ni ntaa ati olive yii a tswe a mûm àkò aa, ñzi ntsugisø wa abwarø bo ñkwerø, mè mbø nî tswe nî àbwarø wa nî àfù'ù olive ya mè a tswe a mûm ñsòò aa,

18 nì tsuu nû yùù i kí ñee a nu ntaa jyâ. Nì ti ñee nû yùù, nì zi mè a ghuu aa a bë'è mîngàñ mya mbè'è nî ghuu, kaa à sì bu be'e mbè'è nî mîngàñ myâ.

19 Nì ka kí swoñø ni mè, "Bì le mfà'a ntaa iti jya nlò'òsè aa mè bi lògè yi'i i zî bansø ghu kwerø."

20 A nî ànnù nîñkoñø, bì le mfààtè waa nlɔ'ɔsø aa nloñ mè kaa bo le ñwa'à nî àbiintii tswe aà, lâ mbø nî kî ñtøø ntinsø ntsya aa tsi'í a njimê àbiintiì. A ku'ùnè mè tâ nî tsuu kí tèrè, nî ka ntøø nî nìbø'ò.

21 Nloñ mè mbø a bø yïi Nwï à le kí'i ntaa iti mi nsoò mi linj, bøø boñ, kaa mbø a wa'à ghuu kí nlinjø.

22 Tâ nî nañsø nyø tâ à laa falà ajàñ mè àbòñøntii Nwî bo nìtsø'ø nî Nwî bø aa, nìtsø'ø nî Nwî nî ghëè a nî mbo bø bya mè bi wò mè aa, lâ àbòñøntii Nwî a bâññø nzi nî a mbo bù, mè mbø nî ghëe nî mbüñ a mûm àbòñøntiì yi. A tsuu la bø boñ baa kii fààtè ghuu lò'òsè.

23 A nî baYuda, mbø bo ma'atø ànnü ajàñ mè bo sì Nwî bii aa boñ baa bû lògè waa i zî bansø fu, i bâññø bû kwèrè ghuu lò'òsè, nloñ mè mbø Nwîñgòñ à tse bû bansø waa fu kwerø, mè mbø a kçøø.

24 Mbø a bø yïi bì le mbâññø ñghëe mfààtè ghuu a nî iti olive ti ligø a mûm àkò, nzi mbansø ñkwerø a nî iti jii bì ligø a mûm ñsòò, ma yû a bê annù yïi mè a tsyanø aa, bøø boñ a ka fwààtè mè mbø bì bû mbansø ntaa iti jya jii mè i lo a mûm ñsòò aa fu.

Nwï a ko milìññø bè bìtsìmø

25 Annù nîñkonj yî àlèòntè yî mɔ'ɔ a tswe ghu yî mè mè kɔŋ mè nì zi mbâ bîlîm bâ. Mbè ma yû a kwetè ghuu mè tâ nì tsuu kî wa'atè nì a atu bu mè nì wî'i ntsyèsè. A bø mè kaa à sì baIsrael bitsim bø mè bì tìi atû bê, Nwîñgòŋ à le ñghirø mè tâ bo bî mɔ'ɔ tuu a mbii yu nywe'e aa a noò yî mè ndùù bitizì Nwî bii bì tswe nì nzi a mbo Nwî aa i kù'u mè.

26 Maà noò, tâ Nwî à tigø nyweensø baIsrael bitsimè, a ajàn mè bì ñwa'anø a mûm àñwà'ànø Nwî aa mè,

"Ñgàñywèënsø bø à ka lô a nta'a Zion i zî,
à ka yî fi'isø ànnü tì bɔ'ò Nwî a titiì bɔɔ bì Yakob,

27 tâ ma yû à bø akàà mè mè ka wàrè bi'ibo a
noò yî mè mè lò'òsø innù jî bî jyaa aâ."

28 A ñghèës a ni ànnü ntoo yî ñsigìnè, bo ni ñgàñkibàà Nwî mìbi'i ñkwitû ghuu. Ñghèës ni annü ajàn mè Nwîñgòŋ à le ntsɔ'ɔ waa, Nwîñgòŋ à kòñø waa tsi'i a nî mìbê ànnù ñyoñø a ni bità bì bïtaà byaa.

29 Nlonj mè kaa Nwîñgòŋ à bø fa mitøñø a mbo bø i kii twoñø waa mè bì bø bɔɔ bì boñ kaa mbø a wa'ä ntii yî bû ñkwensø.

30 A ñghèës a ni bû bitizì Nwî, nì le si tìi atu a mbo Nwî a mbii, tsîtòŋ, Nwî à kò mè milîñnè ghùù nlonj atii atu baYuda.

31 A kî mbø ñgîñ ñgîñ mè ajàn mè Nwîñgòŋ à dì'ì mè ñko milîñnè yî a mbo bû aa, baYuda aa tigø kî tìi atu ghu mbo tsîtòŋ mè mbø Nwî a kî ñtigø ñko milîñnè wàà le.

³² Nloŋ mə Nwîŋgòŋ à ghîrə mə tâ bè bìtsim
bə i'bù'ù a mbô àt̄i atu tâ yù tîgə ɳko mîlîjnè
bè bitsimè.

³³ Wé beɪ! Wa àfù'ù Nwî bo bì mìtsyè mi Nwî
naŋsə ɳgha'a aà ghà'à! A zî ìnnù n̄tsya mbô!
Mbə wò a tɔ'ct̄e n̄jî' ìnnù j̄ii mə Nwîŋgòŋ à ghîrə
aa ε? Mbə a bîmânjî bi aa a naŋsə n̄zi wo aa ε?

³⁴ “Ìmò̄nt̄e Mmà'ambi aa a zi wò aa ε?”

Kè mbə a yi aà â d̄it̄e wò aa ε?”

³⁵ “Nù yîi à leɛ m̄fa ayoo ntəŋə yi ghu,
mə mbə a kâ n̄lii mə à ka bu bënsè fu aa, à
n̄i wò aa ε?”

³⁶ Nloŋ mə a njoò tsim aa â nàŋsə yu, i tsyâ
aa ghu mbo mf̄'è n̄tswe, ɳki ntîgə n̄tswe
aa ghu mbô. Tâ n̄igha'a n̄i tswe ghu mbo
nlwî'í n̄iŋkoŋè! Amen.

12

Ntswéntīi yî'inè a mûm àfâ'a Nwî

¹ Bîlîm bâ, àjâŋ yîi mə Nwîŋgòŋ a naŋsə ɳko
mîlîjnè yî'inè aa, mə bu'u mbo a mbo bù mə tâ
n̄i fa mîbî mi nû muu tsi'í tso njoo mma'a Nwî
j̄ii i tswe nt̄i, n̄laa, Nwîŋgòŋ a kî m̄beent̄e aà; a
n̄i mânjî yîi mə à kù'ùnə mə boŋ ni gha'asə Nwî
ghu aà.

² N̄i tsuu ìnnù juu ki ghîrə yòŋə bə ni f̄iḡe m̄bi
ghu bê, n̄i ma'at̄e tâ Nwîŋgòŋ à bəŋkə ghuu a
ajâŋə mə a kwensə mînt̄i muu aa, tâ ìmò̄nt̄e
ìnnù juu i bə j̄i fîi, tâ n̄i naŋsə n̄zi annù yîi mə
Nwîŋgòŋ a lòò aa, mə à n̄i annù yîi a boŋ aa, a
beent̄e, a kî ɳkɔ'ɔ ntəə aà.

3 Nyonjə a nj̄im ib̄òŋ ȳii mə Nw̄iŋḡòŋ gh̄irə a nu m̄è aa, mə swoŋ a mbo b̄u ȳi m̄o'c̄ ȳi m̄o'c̄ m̄e, tâ ḥ̄u tsù à tsuu l̄o l̄öḡ ib̄ii n̄u ȳi à k̄'ɔnə ntsya ajàŋ ȳii yu b̄e aà. Lâ tâ à baŋnə ḥ̄ka ntsyεsə ȳi a nz̄i ḥ̄u ȳii yu b̄o c̄ mb̄e ghu aa, â ḥ̄u ȳi m̄o'c̄ ȳi m̄o'c̄, à ka nyonjə af̄iḡ àb̄iintii ȳii mə Nw̄iŋḡòŋ à fa ghu mbo aà.

4 Tsi'í tsō àjàŋ ȳii mə mb̄iñnu ȳi m̄fūùr̄ à tswe n̄i idiḡ nu nn̄ò̄ aa, kaa idiḡ nu jya i wa'à n̄i if̄à'à ȳi fūùr̄ kii mfa'a aa,

5 à k̄i mb̄e ḥ̄ḡiñ ḥ̄ḡiñ mə ka mə b̄i'in̄e n̄i nn̄ò̄ aa, b̄i'in̄e n̄i mb̄iñnu ȳi m̄fūùr̄ a mum Kristo ḥ̄ki ntsugin̄ a nu b̄i'in̄e n̄i b̄i'in̄e tsi'í tsō idiḡ nu mb̄iñnu ȳi m̄fūùr̄.

6 Ajàŋ mə Nw̄iŋḡòŋ à fa m̄it̄èñn̄ a atu atu a mbo b̄i'in̄e, a nj̄im ib̄òŋ̄ ȳi aa, tâ b̄i'in̄e aa mfa'a n̄i mu. Mb̄e a b̄e a ḥ̄ka nyu'ù n̄t̄oò Nw̄i ḥ̄ke'en̄e, b̄i'in̄e aà ḥ̄ghir̄ nyòŋ̄e n̄i àb̄iintii ȳii b̄i'in̄e tswe n̄i yu aà.

7 Bee a b̄e a ḥ̄ka mfa'a, b̄i'in̄e fa'à, a b̄e a ḥ̄ka nd̄l̄'ñnn̄u, b̄i'in̄e d̄i'ì.

8 Bee mə a b̄e a nd̄ñnt̄e b̄e n̄i àdi'it̄e, b̄i'in̄e diñnt̄e. ḥ̄u ȳii mə a fa njoo a mbo b̄e aa, tâ à ka ḥ̄a'at̄ abô. ḥ̄u ȳii mə à n̄i ntsyàs̄e b̄e aa, tâ à ka mfa'a n̄i n̄t̄iñ ȳi ts̄im̄e, ḥ̄u ȳii mə a gh̄ir̄ iñnn̄ j̄i siḡin̄e a nu b̄e aa, tâ à ka ḥ̄ghir̄ n̄i n̄idor̄e.

9 Tâ àk̄òŋn̄ yuu tâ à b̄e yi annu n̄iñkoñe. N̄i ka ḥ̄khə iñnn̄ j̄i b̄i, m̄baŋnə ntswa iñnn̄ j̄i siḡin̄e ḥ̄kw̄o ghu.

10 N̄i ka ḥ̄koñe ghuu bu n̄i b̄u n̄i àk̄òŋn̄ b̄o bi Kristo ȳi t̄ins̄e. N̄i ka ḥ̄gha'asə b̄il̄m buu ntsya ajàŋ ȳii mə bo gha'asə ghuu aà.

11 Nì tsuu ki bɔrikə bê, tâ Azwì aa ɣkhì a ntii bù â nì aa mfa'a nitiì. Ʉka mfa'a nî ifà'a Mmà'ambi nì ntii ghuu tsimè.

12 Tâ nì aa ndoritə nloŋ annù yili ni be aa, Ʉka ntswa mîntiì muu a noò Ʉgi'i, Ʉka ntsa'atə Nwîngòŋ a Ʉgòŋ bìnòò bîtsimè.

13 Tâ nì ka mfa njoo a mbo bê bi Nwî bii àyaa a boŋe aa, Ʉkii Ʉkwérə ni bigiì a mila'a bù.

14 Tâ nì ka nnij mbɔɔnə a nu bê bii bi tsɔ'c akòrê yuu aa, ntsee bê ndòò a atu bo ki niŋe.

15 Nì ka ndoritə bu bì bê bii bi doritə aa, Ʉkii ny'e bu bì bê bii bi yé'è aà.

16 Nì tswe nî àmòòntè yî fùùrè bù ni bù. Nì tsuu nu ki Ʉee, mbaŋnə Ʉka nsigisə nî nû yùù a nsye ntswe bu bì bê bii këgê, ntuu ki tèrè.

17 Nì tsuu annù yî bi a atû ànnù yî bi kwi'inə. Nì ka Ʉgaansə mitiì muu Ʉka Ʉghirə annù yili mə bê bîtsim beentə aà.

18 Nì ka Ʉghirə Ʉgòŋ innu tsim a ni yùù mbèè a ny'e mə nì tswe nî mbɔɔnə bu bì bê bîtsimè.

19 Bisû bâ bii mə kòŋe aà, nì tsuu annù yî bi a atû ànnù yî bi kwi'inə, nì baŋnə mmà'atə isa'a bê a mbo àlwintɔŋe Nwî, nloŋ mə àŋwà'ànè Nwî a swoŋ mə, "Mmà'ambi à swoŋ mə, 'àwi'i nîkòŋ à nî ànnù yâ, mə aa kwi'inə.'

20 "Mbə nji ka nyaŋe Ʉgàŋkìbââ ghò, ò fa miŋi ghu mbô, bεe mə ntii yi i yoo, ò fa Ʉkii ghu mbo tâ à no. Ma mùu ajàŋ bon iibòŋe gho wa i ka tsyà yi,"*

12:19 Deut. 32.35 * **12:20** Prov. 25.21-22 Tsi'i ajàŋ yíimə àŋwà'ànè Nwî a swoŋ aà.

21 Nì tsuu mà'atè mə tâ ìnnù jí bì ka ηgha'a ghuu bê, nì baŋnə ηka ηgha'a ìnnù jí bì nì ɿbòŋè.

13

Annù yii bì'inè tswe nì ghìrə a mbo bìsa'a bi ala'a àà

1 Tâ ɳù n̄tsim à yə mə yu yu'unə bìsa'a bì ala'à bii mə bì tswe n̄ àdà'à a atu bù àà, n̄lonj mə kaa n̄sa'à àla'a yì tsù à sì ghu tswē tì ghê mə a lèø Nw̄i. Bii bì tswe ghu ts̄itsòŋ aa, a waa a aləŋə aa a tsw̄esə Nw̄i.

2 Ma mùu ajàŋ, ɳù yii mə a swùŋnè bo bì bìsa'a bì ala'a aa, a swùŋnè aa bo bì ànnù yii mə Nw̄i à tāŋtə n̄lèø. Bè bii mə bì swùŋnè bo bo aa, baa niŋ njo Nwi a abaa bo.

3 N̄lonj mə kaa bìsa'a bìla'a bì sì aa nì n̄bɔ'ɔ a nu ɳù yii mə a ghìrə annu yì sigìnè aa zì, bì bàŋnè n̄zi nì n̄bɔ'ɔ aa a nu ɳù yii a ghìrə ibi àà. Ni kòŋ mə kaa nì aa wa'a n̄sa'à àla'a ka mbɔ'ɔ aa ε? Nì kâ ɳghìrə ìnnù jí sigìnè boŋ à ka beentə ghuu.

4 N̄lonj mə à laa mbə ɳgàŋjàfà'a Nw̄i mə a fà'à aa n̄lonj àà ɿbòŋè ghuu. Lâ mbə nì ka ɳghìrə ibi, nì kâ mbɔ'ɔ. N̄lonj mə, àdà'à yii à tswe nì yu aa, kaa sì yi adàŋè àdàŋè bê. A laa mbə ɳgàŋjàfà'a Nw̄i a niŋ n̄jō Nw̄i a mûm àbàà bè bii bì ghìrə ìnnù jí bì àà.

5 A ku'ùnè mə tâ ɳù à ka nyu'unə waa tâ khĕ alwintɔŋè Nw̄i. Tâ tâ n̄tìyi tsuu nii ki sa'a.

6 A ki mbə nji'i ànnù yii mə a ku'unə mə tâ nì ka ntwu b̄itax ghu àà. N̄lonj mə bè bii bì lèntə

annù ma yû aà, à naa mbə ñgǎñfà'a Nwî mə à lèø mə tâ bì ka nlentø.

⁷ Nì ka ntwu njoo jii mə ni tswa waa ghu aà. Mma'a nî tâx għuñ ñkiñ ntwu nî tax n̲loñ njoo jii ni tswe ni ju aà. Ñka mbo'c nî bè bii mə a boñ a mbo'c aa, ñgha'asə nî bii mə a ku'unə a ñgha'asə aà.

Annù yîi mə ni tswe ni ñka ñghîrø a nu bù ni bù aà

⁸ Nì tsuu ñû tsù nî àyoò tsu ki tswa bê, â ki mmə akòñnè, n̲loñ mə ñu yîi mə a kòñø ndîm yî aa, a lwensə aa nòñsè.

⁹ Ndî'i jya mə, "Tsee māghàbə ghîrø! Tsee zwitø! Tsee yèrø! Tsee ndîm ghō ghè'ènè!" bo bì n̲dî'i ji mɔ'c, bì boonsə nninj ni nîghàà nî ghù'utø mə, "Ka kòñø ndîm ghò tsi'i tsö ajàñ mə o kōñ iħiñu gho aà."

¹⁰ Nù yîi a kòñø ndîm yî aa kaa à si iħbi għu nu ghîrø. Ñka ñkòñø bè à nî n̲lwènsə nòñsè Nwî ntsimè.

¹¹ La a mbű ñghexx għu, nî zi noò yîi à ni għu aa tsitsòñ. Nôò à nañsè mē ñku'u a mbo bù a mbixx a filo. Nloñ mə nòò yîi mə bī'inè ka yi yweenø aa à kòontø mē a nu bī'inè tsitsòñ ntsyatø ajàñ yîi mə bī'inè le mfòò mbii aà.

¹² Itugø i tsyà mħa, àbèx a tigø mħu. A bī'inè me'e ifà'a itugø tsi'i tsimè. Ntigø ñwe'e njoo ntsö nlaà idġġe.

¹³ A bī'inè ka nzi akorø nizî yi'inè â ku'unə ni yi si'inə. Mma'atə annu nijjî si'i nî ànnu nnô

m̄baanə, m̄ma'atə annū ajirə, m̄ma'atə annū nsin̄, m̄ma'atə annū nto fik̄or̄e n̄i ànnū aghè'èn̄e.

¹⁴ N̄i bañnə ñwe'ε Mmà'amb̄i Yesu Kristo a nu bù, ñtsuu abwarə fa a mbo njyā nû yùù tâ i ka ñghir̄e naa innū jii mə i yè'èt̄e aà.

14

Tâ ò tsuu ndîm ghò ki sa'a, i fir̄ò nii

¹ A ñghèe a n̄i ñù yii mə abiint̄i yi a bɔr̄e aa, n̄i ka ñkwær̄e nii siḡin̄e, lâ ñtsuu bu bo k̄i swùññe a n̄i annū yili mə à bii aà.

² N̄u ȳi m̄b̄'ô à tse bii mə mb̄e yu j̄i ñjoò tsim̄e. Tâ ñù wa mə àbiint̄i yi a bɔr̄e aa tâ à bañnə nswoñ mə yu kur̄e aa ts'iñi àmb̄or̄e.

³ N̄u wa mə a j̄i njoò tsim̄e aa tâ à tsuu wa mə a tswèr̄e njoo aa k̄i tsa'a b̄e. Tâ wa mə a tswèr̄e njoo tâ à tsuu isa'a waà ñù mə a j̄i tsim̄e aa k̄i tsèr̄e, ñloñ mə Nwîñgòñ à kwèr̄e mē yi.

⁴ O b̄e aa wò a ñka nsa'a ñgàñafà'a ñù dàñè aa ε? Aâ ts'iñi tâfà'a ñù wa mə mb̄e a swoñ mə a fa'a siḡin̄e k̄e a kii mfa'a kikan̄e. Mb̄e tâfà'a wa a k̄i ñkwet̄e yi mə tâ à təø, ñloñ mə Mmà'amb̄i à tswe n̄i m̄dà'a a ñkwet̄e yu.

⁵ N̄u ȳi m̄b̄'o a lòḡe njwi ȳi m̄b̄'o mə i bòñt̄e nt̄syà ȳi m̄b̄'ô, ñù ȳi m̄b̄'o a bâññe ñlòḡe mə ñjwî tsim̄ i ku'un̄e. Tâ ñù ñtsim̄ à nañsə ñghir̄e tâ àt̄u yi laa siḡin̄e n̄i ànnū yii a ghîr̄e aà.

⁶ N̄u wa yii mə a lèø njwîñgòñ aa, a lèø aa a ñgha'asə Mmà'ambi ghu. N̄u yii mə a j̄i njoò tsim̄ aa, a j̄i aa a ñgha'asə Mmà'ambi ghu, ñloñ mə a fa mbi'ik̄e a mbo Nwî. Wa yii mə a tswèr̄e

njoo aa, a tswèrè aa a ñgha'asə Mmà'ambi ghu, nloŋ mə a kii mfa mbi'ikə a mbo Nwĩ.

⁷ Kaa ñù nìbí'inè à sì ntìì tswe aa nloŋ ñgaà yí, kaa ñù nìbí'inè wa'a kìì ñkwo aa, nloŋ ñgaà yí.

⁸ Bì'inè bə tswe ntìì boŋ bì'inè tswê ntìì aa nloŋ ñgaa Mmà'ambi. Bëe bì'inè kwo bì'inè kî ñkwo aa nloŋ ñgaa Mmà'ambi. Tsö mə a bə laa, kë bì'inè twéntìì òo, kë bì'inè kwo òo, boŋ bì'inè laa mbə bə bì Mmà'ambi.

⁹ Aa njí'i ànnù yíi mə Kristo à le ñkwo mbu nyweenə ni ñìwo fu aa, mə yu bə Mmà'ambi bìku bì bè bo bì yí bìi bì tswe bitìì.

¹⁰ O te'ε ntsö'otə nî ìsa'a ndím ghò aa a ya aa ε? Kë o tsa'a ndím ghò laa a ya aa ε? Nloŋ mə, bì'inè bìtsim ka yí təə a nsi abərə ntsö'otə mìsa'a Nwìñgòŋè.

¹¹ Nloŋ mə bì ñwa'anə a mûm àñwà'ànə Nwì mə,
"Mmà'ambi à swoŋ mə, àjàn mə mè tswe ntìì aa,
mìkù'utè mìtsim ka yí sigitə a nsi mè,
tâ bè bìtsim swoŋ nî nsi nì nsi mə mè laa mbə
Nwìñgòŋ."

¹² Tâ à laa mə ñù nìbí'inè yí mò'ɔ yí mò'ɔ à ka yí swoŋə annù nloŋ ñgaà yí a mbo Nwìñgòŋè.

Tsùu lō ghìrə mə tâ ñdím ghò à wo

¹³ Tsö mə a bə laa aa tâ bì'inə kəntə a nsa'a bì'inè nî bì'inè. Mbanjə ntsərə mə kaa mbə bì'inè wa'a ati a mânji taansə mə ñdím yí'inè à wo ghu, kë ñki mbə ayoo ñkiŋ mânji a mbo ñdím yí'inè.

14 Tsō ñgàñàfà'a Mmà'mbî Yesu, mè nàñsø nzi mè kaa mbø bì wa'a mijì mì tsu ka ntwoñø mø mi ni mijì mì nsinj nyoñø a njim nòñsè. Lâ mijì mì mɔ'ɔ tse bø mijì mì nsinj a mbo ñù yii mø à wà'atø mø à ni mijì mì nsinj aà.

15 Mbê ò zi mø àyoo yii mø o ji aa, a fa ñgi'i a mbô ndîm ghò bøø boñ kaa ò si akòrè nizî yo aa a mûm àkòññè burø kì zì. Tsuu lõ mà'atø mø àyoo yii mø o ji aa tâ à tsø ñgi'i a nu ñù yii mø Kristo à le ñkwo ghu atû aà.

16 Tsuu lõ mmà'atø mø annù yii mø o ghîrø a bø yî sigìnè aa, tâ bì bañnø ñka ñghaa nî gho mø a ni yî bî.

17 Nloñ mø kaa annù nifò Nwî kaa a laa ñwa'ă annù mijì kë annù milù'ù bø. A bañnø mbø aa bø annù ñghîrø innù jii i tsinø aa, ni ànnù mbɔçnø, nî ànnù nîdorø a mûm Azwî Nwî.

18 Ñù yî mø a fà'â a mbo Kristo ma mùu ajàn aa, à kù'ùnø a mbo Nwî, bø kii mbeentø nii.

19 Tâ bï'inè ka ñgaansø mitîñ mì'inè a ñghîrø innù jii mø i zì ni mbeçnø, ñkiñ ñkwetø nî yi'inè bitsim mø bï'inè ka ñkwe.

20 Tâ ànnù mijì à tsuu lõ ghîrø tâ ò ta ñgi'i a nî ifà'â Nwî. Wâ ñgòñ njoò tsim i laa, lâ à ka bø annù yî bì a mbo ñù a ñghîrø mø tâ bø bî mɔ'ɔ wo nloñø ayoo yii a ji aà.

21 A laa ñkù'ùnø mø boñ mbø ñù tuù ñkùrø mbà, kë a ñki nno milù'ù kë a ñki ñghîrø ànnù yî mɔ'ɔ yii mbø ndîm yî a kwântø ghu aà.

22 Lèè ànnù yî ò bii nloñ ma yû ànnù aa a titiñ bu Nwî. Nîdorø ni wè ni tswe a mbo ñù yî mø kaa ntii yi i si nii sa'a mø a ghîrø annù yî mø à

wà'atə mə a ku'unə aà.

²³ Lâ njù yii mə a jìñkè nloj ayoo yii yu tswe nì njì aa, Nwïngòj à ka nñj njo ghu abàà mə mbə a ji, nloj mə ma yaà ànnù mə a ghìrè aa kaa a sì aa mûm àbiintii yu fe'ε. Annù yii mə a sì a mûm àbiintii fe'ε aa, à nî ìbî.

15

Nì ka nghirə tâ bădàŋ ka ndoritə, tsuu bə bù bə

¹ B'iñè bii mə àbiintii y'iñè a tinsə aa, b'iñè ka mmi innù bə bii mə àyaa a børə aa. Ntsuu bàjnə kì ghìrè bə mə tâ nû y'iñè ka ndoritə.

² B'iñè bajnə ñka nghirə bə mə tâ bìlñm b'iñè ka ndoritə nloj ìbòj waa tâ kì ghìrè tâ àbiintii yaa ka ñkwe.

³ Nloj mə ts'iñ Kristo kaa à le ñki'ì ka nghirə aa mə tâ nû yì ka ndoritə. A le mbàjnè ñghirə a ajàŋ mə àñwà'ànè Nwî a swoŋ aà, mə, "Mbègìtè jii mə bə le si bëgìtè noo ghu aa, i wo a nu mè.

⁴ Nloj mə innù jii mə bì le ññwà'ànè a mbii aa, bì le ññwà'ànè mə tâ ì ka ndi'ítə y'iñè mə mbə b'iñè, ñyoŋə a njñm àtànñøntii nî àdññtè yii mə nìghàà nî Nwî nî fa a mbo b'iñè aa tâ b'iñè nañsə yëgitə a nu Nwî.

⁵ Tsîtsòŋ, tâ Nwïngòj yii mə àtànñøntii bô àdññtè a lô ghu mbo aa, tâ à ghìrè tâ nì ka ñghaanə mbiinə nyonə a nu Kristo Yesu,

⁶ mə mbə bù bì tsim nì tigə ñgha'asə Nwïngòj bo bì Mmà'ambî y'iñè Yesu Kristo nî ñtsù yî mɔ'ɔ.

Ntoo yĩ ñsigìnè a mbo bítizí Nwî.

7 Tâ nì ka ñkwærə ghuu bu nì bù tsi'í ajàŋ mə Kristo à le ñkwærə ghuu aà, tă tâ bàa ñgha'asə Nwî.

8 Nloŋ mə mè swɔŋ a mbo bù mə Kristo à le mbə ñgànjàfà'a a mbo baYuda, a ndì'i mə Nwìngòŋ à lèê ñkà'a yíi mə à le ñkà'a a mbo bítà bì bítaaà byaa aà

9 tâ ma yû a għirə mə bítizí Nwî tâ bì għa'asə Nwìngòŋ nloŋ ñko mìllyñnè yí. A bə aa àjàŋ mə bì ñwa'anə a mûm àñwà'ànə Nwî mə,

"Tsō mə a bə laa, màa tigə għa'asə nòo a titi
bítizí Nwî

i kii ki yøe ikoð għa'asə nî ɻukumè għo għu."

10 Bì ki mbù nswonj mə,

"Bù bítizí Nwî, nì ka ndoritə bu bì bē bi."

11 Ñki mbu nswonj mə,

"Ka ñgha'asə ni Mmà'ambi mbă bu bítizí Nwî,
ñki ñghirə tâ itoo itsim ka ñgha'asə nii."

12 Yesaiah a għee nî mħbi nswonj mə,

"Ntigə ñgħiġe Jesse i ka yí fë'e,

i bə yu wa mə à ka yí bixx sa'a bítizí Nwî,

tâ bítizinwī tigə nniż ntiż waa għu nû."

13 Tâ Nwìngòŋ yíi mə a għirə mə tâ nì ka mbə njoo abürə aa, tâ à għirə ntìż għuu luu nî nidorə ñki nañsə tswe nî mħbowx, a ajàŋ mə nì nij ntìż għuu għu nu aà, tâ m-idà'a mî Azwî Nwî mì għirə nî nañsə ñka mbə njoo aburə nî ntìż għu tsim.

*Nji' i annu yíi mə Paul à le ñjewà'ànə ma yuù
àñwà'ànə ti nħbow aà*

14 Mè, a nî ìtu iþbïññû gha, mè bii nì ntìì ghâ tsìm mba bïlîm bâ, mè bù, a nî iþbïññû ghuu, nì luu nì àbòñøntii, ñki nnañsø nzi annû ajàñ mè mbø nì tigè ndi'itø ghuu bu nì bù.

15 A nî ìdïgè jî mɔ'ɔ a ni yulà àñwà'ànø, mè ñwà'ànø ti nìbɔ'ò mè tâ nì wa'atø innù ma jya jii mè mè leë nte'ε mfoo ññwà'ànø a mbo bù aa, nlonj aa iþbòñ Nwî yîi mè à fa a mbo mè

16 mè tâ mè bø ñgàñjàfà'a Kristo Yesu a mbo bïtìzî Nwî. Mè fâ'à aa tsi'î tsö ñgàñmà'anwî a mûm ntoo yî ñsigìnè Nwî ya tâ ghîrø mè tâ Nwî a bii bïtìzî Nwî tsi'î tsö njoo mmà'anwî jii mè Azwî Nwî a sî'î mè.

17 Ajàñ mè mè tswe nî ànnù yî mɔ'ɔ bî'i bì Kristo aa, mè kwèë ntiìì gha a mûm àfà'a Nwî.

18 Nlonj mè mè tswe nî ànnû tsu a nswoñ aa nlonj mè Kristo à le ntsyà a njîm mè ñghîrø mè ghîrø mè tâ bïtìzî Nwî tâ bì tigø nyu'unø ni Nwî, a njîm nìghàà ni ntsû na, ni mìghîrìnè mi innù ma,

19 ni mìdà'à mi ilènsø innù bo bì innútsyambô, a bò'ɔ ni mìdà'à mi Azwî Nwî. Ma mùu ajàñ, a nî ìdïgè tsi'î tsìm, nlo a Yerusalem ñghëe nywe'e a Illyricum, mè swøñ mè ntoo yî ñsigìnè Kristo yâ ntsìmè.

20 A nî àyè'ètê yâ ñgòñ bïnòò bitsìm mè tâ mè swoñ ntoo yî ñsigìnè ya a nî àdïgø yîi kaa bi leë ñki'î ikum Kristo ghu yu'u aà, tâ wa'à kà mboø a nî àtsønda yîi mè ñù dàñ à tùmø aà.

21 Tsi'î tsö ajàñ mè àñwà'ànø Nwî a swoñ aa mè,

"Bè bii mè bi leë nte'ε wa'ă annû yi a mbo bo

swoŋə aa, bì ka yĩ yə yi.
 Tâ bè bii mə bì leɛ ñwa'à yu'u aa, tâ bì yu'u àtû
 yaa a laa ghu."

*Ajàŋ mə Paul à le ntanjə mə yu gheε għantə
 baRoma aā*

²² Aa ɻinnu jii mə i kì kħej mə tâ mè wa'a a mbo
 bù zī aā.

²³ La ts̄itsòŋ ajàŋ yii mə mè sì nî ifà'à ma mūu
 mbù'ù bû n̄tswe aa, bo bì ajàŋ mə mè le n̄tsu'u
 ny'e'etə a nyē għuu a nî ɬlòð jī ghà'at̄tə aa,

²⁴ mə lòo ɳghèe a ala'a Spain, mè wà'at̄tə mə
 ajàŋ mə mè aa kì tsyā ghèe għu aa, i yə għuu, i
 naħsə doritə a n̄tswe bī' inè a ni mū at̄iñ noò. Bees
 bī' inè tswetə, nì tigħe ɳkwetə għa mè għee għu.

²⁵ Ts̄itsòŋ mə ghēe a Yerusalem nî njoo a mbo
 bɔċċi bì Kristo.

²⁶ Nghot̄tə jii mə i tswe a ala'a Macedonia bo
 bì a ala'a Achai, bì fâ n̄joo nì àb̄b̄nent̄iñ yaa a
 ɳkwetə ɳgħajnejfum jii i tswe a tit̄i bè bì Nwī a
 Yerusalem aā.

²⁷ Bo le ndoritə a ɳghirə maa ajàŋ, lâ a nswonjə
 ànnu n̄kōn, bo tswe nì ɳghirə maa ajàŋ, n̄lonj
 mə ajàŋ yii mə baYuda le nyat̄tə mboċċon Āzwi
 Nwī bo bo aa, bītiz̄i Nwī kì n̄tswe nî n̄lògə njoo jii
 mə Nw̄iġgōn à tèn̄tə waa għu aa i kwetə baYuda
 għu.

²⁸ Nòò yili mə mè ka mānjsə i fa njoo mà jū mə
 bi kì ghōtə a mbo bo aa, bo kwetə tsi'i tsim bon
 mè ka tsyā a mbèe bù tigħe ghēe a Spain.

²⁹ Mè zi mə nòò yili mə mè ka yĩ zī a mbèe bù
 aa, mè aa yĩ zī aa nî m̄bċċon Āzwi tsi'i n̄tsim.

30 Mə bu'u mbo a mbo bù mbâ bilîm bâ, nî ïkûm Mmà'ambî yi'inè Yeu Kristo, nî àkòjnè yii mə Azwî Nwî a fa aa, mə tâ nì boonsə gha tâ bî'inè aa nto a ajàŋ mə nî tsà'atè nî Nwî nî tì̄ a atu mè aà.

31 Nî lɔ̄ a mbo Nwî mə tâ à tsu'u atû ya a mbo bìtì bî Nwî bîlî bî tswe a Yudea aà, ñki ñghirè mə tâ bè bî Nwî bî beentə ifà'â gha a Yerusalem.

32 Maa ajàŋ, mə mbə Nwî à bii, tâ mè tigè nzi a mbo bù nìluu nî nìdorè tâ nì ghîrè ntì̄ gha fwetə.

33 Tâ Nwîñgòŋ mìbɔ̄onə tâ à tswe a mbo bù bitsimè. Amen.

16

Paul à tsà'atè bè bî ghà'atè a Roma

1 Mə bëentə àfà'a njààntê yî'inè Fεbe, yii mə à nî ñkwetə a mûm ñghotə a ala'a Cenchreae,

2 â nî kwεrə yi sigìnè ajàŋ mə bɔ̄o bî Kristo kwεrə ñû aa, ñki ñkwetə yi mfa ayoò tsim yii mə a lòò aa ghu mbô, nìloŋ mə à kwetə bè bî ghà'atè, mè bε ñjù yî mò'ɔ a titì̄ bè bîlî à kwetə aà.

3 Nî tsà'atə Prisca bo Aquilla, bè bîlî mə bî'i bo fà'â a abo mɔ̄'ɔ a mum Kristo Yesu aà.

4 Bo le mfa ñgwî yàà nìloŋ ntswéntì̄ yà. Mə naŋsə mfa mbi'ikə a mbo Nwî mìbi'i ñgaà yàà. Kaa à sì tsî'i mè bê mə mə fa miyà wàà, bo bî ñghotə jii i tswe a titì̄bî tìzî Nwî aa tsimè.

5 Ki ntsà'atə nî ñghotə ya yii mə i bòontə a nda bo aà.

Tsà'atə nî ntì̄ nìsû ghà Epenetus, yîi à le mbə ntsyàmbî ñù yîi mə à le mbii Kristo a mbù'u Asia aà.

⁶ Tsà'atə n̄i a Mary ȳii m̄e a f̄a'ā n̄i t̄i a tit̄i bù aà.

⁷ Tsà'atə n̄i Andronicus bo b̄i Junias, ḥgāñgw̄'ē j̄i m̄e b̄i'ibo le ḥkuu a atsan̄ə aà. Bo n̄i b̄e b̄i t̄insè a tit̄i ḥgāñtoo Kristo. Bo le mfōò n̄tswe a mum Kristo t̄i m̄e.

⁸ Tsà'atə n̄i Ampliatus, n̄t̄i n̄sū ghà a mum Mmà'ambi.

⁹ Tsà'atə n̄i Urbanus, ḥu ȳii m̄e b̄i'inə n̄i b̄o f̄a'a a abo m̄o'ō a mum Kristo aà, n̄i n̄t̄i n̄sū ghà Stachys.

¹⁰ Tsà'atə n̄i Apelles, ȳii m̄e b̄i beentə annū yi a mum Kristo aà. Tsà'atə n̄i b̄e b̄itsim a ḥgw̄'ē Aristobulus.

¹¹ Tsà'atə n̄i ḥu ḥgw̄'ē ghà Herodion. ḅki n̄tsa'atə b̄o b̄i Kristo b̄ii b̄i tswe a ḥgw̄'ē Narcissus.

¹² Tsà'atə n̄i ḥgāñfà'ā jula m̄e f̄a'a a mbô Mmà'ambi aà: Tryphaena bo Tryphosa. Tsà'atə n̄i a n̄t̄i n̄sū ghà Persis, ȳii m̄e à nāñsè m̄e m̄fa'a n̄t̄i a mbo Mmà'ambi aà.

¹³ Tsà'atə n̄i Rufus, ḥgāñfà'a Mmà'ambi ȳi n̄t̄i, n̄i ndè ȳi m̄e à k̄i mb̄e ndèghà aà.

¹⁴ Tsà'atə n̄i Asyncritus, Phlegon, Hermes, Patrobas, Hermas, bo b̄i b̄ilim b̄i'inə b̄ii b̄i tswe bo bo aà.

¹⁵ Tsà'atə n̄i Philologus, Julia, Nereus bo b̄i n̄jāñt̄ē ȳi, n̄i Olympas, bo b̄i b̄e b̄i Nw̄i b̄ii bo bo tswe aa ts̄i'i b̄itsimè.

¹⁶ N̄i tsa'atə ghuu bu n̄i bù n̄nōñə n̄i m̄igha'ā muu n̄i àkòñnō b̄o b̄i Kristo. ḅghòtə Kristo ts̄i'i tsim i tsà'atə ghuu.

Idi'it̄ īlwi'i ḥjim̄

17 Mə bu'u mbo a mbo bù bilim bâ mə nì ka nlensə bê bya mə bi zì nî àyàtè, mìfa nî ñgi'i a nî àbìintii bê, nìligítə nî ìnnù jii mə bi le ndì'ì a mbo bù aà. Nì ka ñkhé ijàŋ bê ma jyâ.

18 Nloŋ mə mbuu bê ma bya kaa bi si aa a mbo Mmà'ambî yî'inè fa'a, bo bâjnè mìfa'a aa nlon bê àtò'ô yaa. Bo tsyà ni a njîm àlètè, bo bì mìghàà mî lîi mbwe'esə nî bê bii mə kaa bo burə tì ibi zi aà.

19 Nloŋ mə, ñù ñtsim à yù'ù mə a ajàŋ mə ni yu'unə ntoò yî ñsiginè ya mè kîi ñdorítə nlon ñgaà yùù aa, lâ màa kóŋ mə tâ nì bə ñgàŋ mìtsyè a nî ànnù yîi mə a bɔŋə aa, mbaŋnə mbə bîtîzì a nî ànnù yîi mə à ni yî bi aà.

20 Nwîngòŋ mìboonə à ka ghèsə ghò'ò a Satan a ji'i mìkòrə bù.

Tâ ìbøŋ Mmà'ambî Yesu Kristo, ì tswe a mbo bù.

21 Timoti, ñù yîi mə bî'iyu fà'à a abo mo'o aa, a tsà'atè ghuu. Lucius bo Jason ni Sosipater, ñgâŋgwè'ê jâ, kîi ntsa'atè ghuu.

22 Mè Tertius, ñù yîi à ñwà'ànə aŋwà'ànə yulà aa, mə tsà'atè ghuu a njîm Mmà'ambî.

23 Gaius, ñù yîi mə mə tswe ghu nda aa, bo bì ñghòtê ñtsim bo tsà'atè ghuu. Erastus, ñlèò ñkabè ñjò'ò àla'a yù, nî ñdîm yî'inè Kwartus, kîi ñtoo nî ãtsà'atè a mbo bù. [

24 Tâ ìbøŋ Kristo ì tswe a mbo bù bitsimè. Amen.]*

Agha'asè Nwî yi nlwî'i ñjîmè

* **16:24** Kaa àtiì ma yû a sì a nî ñjîwà'ànè jî no'o tswê.

25 Bi'inè ka ñgha'asə Nwiñgòj yii me mbe a
ninj mìtì a nu bù ñyoj a ni ñttoo yi ñsigìnè ya
me me swojø mbii ñgaa Kristo aà, ma yû à ni
ànnu yi àlèèntè ya me ì le ntswe alò'òsè a ñgu'u
ñgu'u aa,

26 me tsitsòñ bî fi'isè mê a fe'è ñlaa, ñtsya a
njimè ñwà'ànè ñgàñntoo Nwi, bi tigè ñghirè itoò
ñtsìm i zi, ñyojø aa a ni ñdì'î Nwi yii me à lwî'i
ññkonaa, ñka nyu'unè a mûm àbiintì.

27 A mbo Nwiñgòj ma ghû yûyigè yii me à ni
àzî tsìmè aa, tâ ñigha'a ni ti mè tâ ni tswe ghu
mbo ñtsya a njim Yesu Kristo! Amen.

Bafut

**Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271